

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ / ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ / ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ // ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2012

ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ

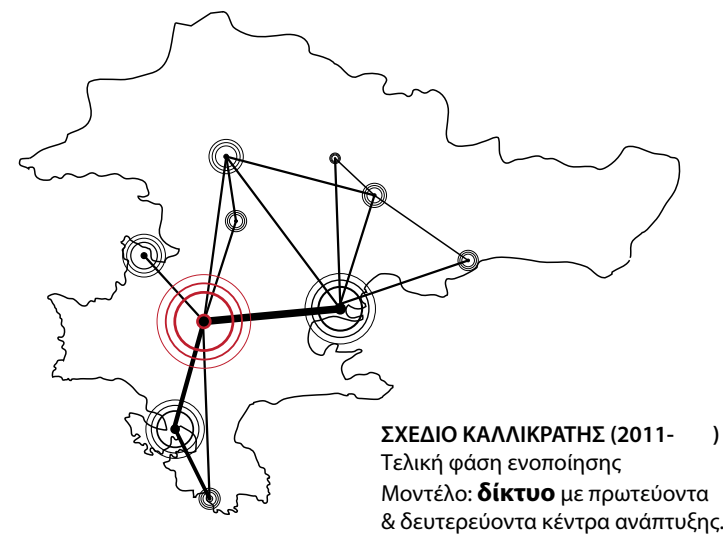
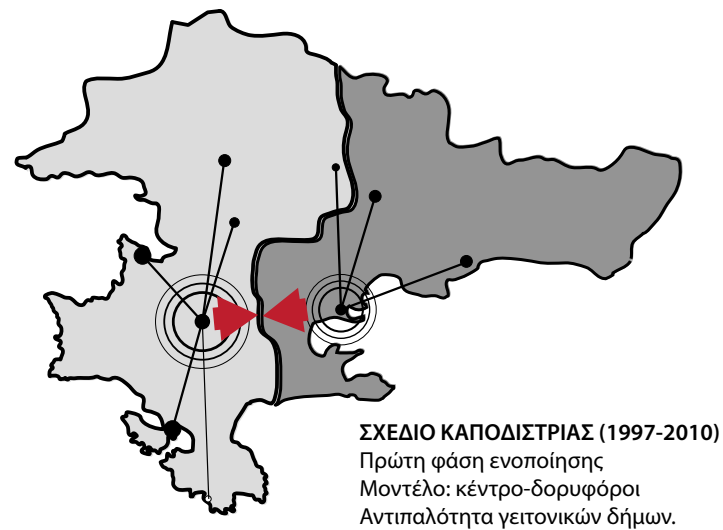
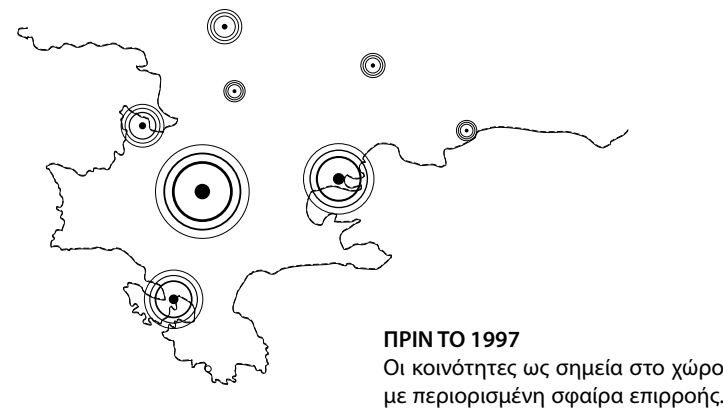
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΣΤΑΥΡΟΣ ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟΣ - ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ

ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ

Το πρόγραμμα "Καλλικράτης" του Υπουργείου Εσωτερικών προβλέπει την κατάργηση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και τη συγκρότηση μεγαλύτερων ενοτήτων πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης μέσα από τη συνένωση παλαιότερων Καποδιστριακών Δήμων. Το σχέδιο προβλέπει αυξημένη εξουσία στους νέους Δήμους, κυρίως λόγω της μεταφοράς σε αυτούς πολλών αρμοδιοτήτων που προηγούμενα υπάγονταν στις Νομαρχίες. Το νέο μοντέλο προβλέπει ένα νέο τύπο τοπικής αυτοδιοίκησης, όπου η μονάδα (Δήμος) καλείται να διαχειριστεί πολύ πιο δυναμικά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι τοπικές κοινωνίες, με τον σχεδιασμό και την προώθηση νέων πολιτικών που αποφασίζονται και εφαρμόζονται άμεσα σε τοπικό επίπεδο. Το Δημαρχείο αποτελεί κέντρο αυτής της νέας διοικητικής μονάδας και συμπύκνωση της φιλοσοφίας της νέας πολιτικής. Συμβολικά το Δημαρχείο καλείται να αποτελέσει κέντρο και πυκνωτή μιας διευρυμένης "κοινότητας", που δεν περιορίζεται στα όρια ενός οικισμού. Συνεπάγεται λοιπόν, ότι ο νέος ρόλος, πρακτικός και συμβολικός, του κτιρίου Δημαρχείου έχει επιπτώσεις στον τρόπο που το κτίριο εντάσσεται και διαβάζεται μέσα στον ιστό ενός οικισμού, ως "σημείο επαφής" όλων των οικισμών, αλλά και των τοπικών κοινωνιών, του νέου Δήμου. Η εφαρμογή του προγράμματος "Καλλικράτης" μετέβαλλε ουσιαστικά τον ορισμό του Δήμου, μεταβολή που διαβάζεται ταυτόχρονα ως γεωγραφική επέκταση, πληθυσμιακή αύξηση, πολλαπλασιασμός των αρμοδιοτήτων και των υπηρεσιών, αλλαγή των υπηρεσιών ανάμεσα στους οικισμούς, νέα σχέση της τοπικής κοινωνίας με τα όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης. Είναι σαφές από τα παραπάνω ότι η μεταβολή του ορισμού του "Δήμου" ως διοικητικής-πολιτικής-οικονομικής ενότητας θέτει εκ νέου το ζήτημα του Δημαρχείου, ως τον σχεδιασμένο χώρο που καλείται να φιλοξενήσει τις δομές της νέας αυτοδιοίκησης. Επιπλέον, το κτίριο του νέου Δημαρχείου απαιτείται να είναι κάτι περισσότερο από ένα κτίριο γραφείων για τη στέγαση των διαφόρων υπηρεσιών του Δήμου. Το Δημαρχείο δεν αποτελεί απλά εργαλείο διαχείρισης, αλλά μέσο έκφραση της τοπικής κοινωνίας, μέσω πολιτικών και πολιτιστικών δράσεων. Το Δημαρχείο καλείται να αποτελέσει κοινωνικό πυκνωτή και μέσο για την έκφραση των δημοτών, μέσα από πολιτιστικές χρήσεις και εθελοντικές δράσεις, οι οποίες θα αποτελέσουν σημαντικό κομμάτι του κτιριολογικού προγράμματος, φιλοδοξώντας να δώσουν νόημα και ζωή στο νέο κτίριο.

Ευχαριστώ θερμά τους καθηγητές μου για την καθοδήγηση και τις συμβουλές τους κατά την εκπόνηση αυτής της εργασίας.

Αντωνοπούλου Σοφία

Ο ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ

Ο Δήμος Ερμιονίδας καλύπτει το Νοτιοανατολικό και Νοτιοδυτικό άκρο του Νομού Αργολίδας στη βορειοανατολική Πελοπόννησο. Συνορεύει προς τα δυτικά με το Δήμο Ναυπλιέων και στα βόρεια με το Δήμο Επιδαύρου. Στα νότια βρέχεται από τον κόλπο της Ύδρας. Προέκυψε από τη συνένωση των Καποδιστριακών Δήμων Κρανιδίου και Ερμιόνης, με έδρες τους οικισμούς Κρανιδίου και Ερμιόνης αντίστοιχα. Έδρα του νέου Καλλικρατικού Δήμου Ερμιονίδας είναι ο οικισμός του Κρανιδίου. Ο πληθυσμός του Δήμου Ερμιονίδας είναι 14.901 κάτοικοι (στοιχεία 2011), που αποτελεί το 14% του Νομού Αργολίδας και 2% της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Περιλαμβάνει τις δημοτικές κοινότητες Κρανιδίου, Ερμιόνης και Πορτοχελίου, και τις τοπικές κοινότητες Διδύμων, Κοιλιάδας, Φούρνων, Ηλιοκάστρου και Θερμησίας. Η συνολική έκταση που καταλαμβάνει ο Δήμος είναι 421,000 στρέμματα.

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΑΣΕΙΣ

Ο συνολικός πληθυσμός του Δήμου Ερμιονίδας είναι 14,901 κάτοικοι, όπως προκύπτει από την πρόσθεση των πληθυσμών των πρώην Δήμων Κρανιδίου (10,347 κάτοικοι) και Ερμιόνης (4,554 κάτοικοι), σύμφωνα με την απογραφή του 2001. Η δημογραφική τάση στο δήμο κατά τη δεκαετία 1991-2001 είναι αυξητική (συνολική αύξηση 11%) με μεγαλύτερη δυναμική στον πρώην Δήμο Κρανιδίου (15%) και ειδικά στην κοινότητα Πορτοχελίου (48%). Ο πληθυσμός της κοινότητας Κρανιδίου (4,912 κάτοικοι) αντιπροσωπεύει το 32,9% του συνολικού πληθυσμού του Δήμου.

ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Η επαρχιακή οδός Επιδαύρου – Πορτοχελίου αποτελεί τη ραχοκοκκαλιά του Δήμου Ερμιονίδας, καθώς αποτελεί την κύρια σύνδεση της περιοχής με το Ναύπλιο αλλά και την Αθήνα. Ταυτόχρονα όμως, η σύνδεση με την Αθήνα εξυπηρετείται και δια της θαλάσσιας οδού, μέσω των λιμανιών του Πορτοχελίου και της Ερμιόνης, με τακτική συγκοινωνία (σύνδεση με τα νησιά του Αργοσαρωνικού και τον Πειραιά). Η σύνδεση με την Αθήνα αποτελεί βασικό παράγοντα ανάπτυξης για την Ερμιονίδα (κυρίως ως περιοχή δεύτερης κατοικίας).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΙΘΜΗΣΗ - ΧΩΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

Το Πρόγραμμα Καλλικράτης, ή ακριβέστερα η Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης, ονομάζεται ο ελληνικός νόμος 3852/2010, με τον οποίο μεταρρυθμίστηκε η διοικητική διαίρεση της Ελλάδας το 2011 και επανακαθορίστηκαν τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων, ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους. Ο «Καλλικράτης» θεωρείται συνέχεια του «Καποδίστρια» (Ν.2539/97), υπό την έννοια ότι αμφότεροι διέπονται από παρόμοια φιλοσοφία συνένωσης των υπαρχόντων μικρών δήμων και κοινοτήτων σε μεγαλύτερους.

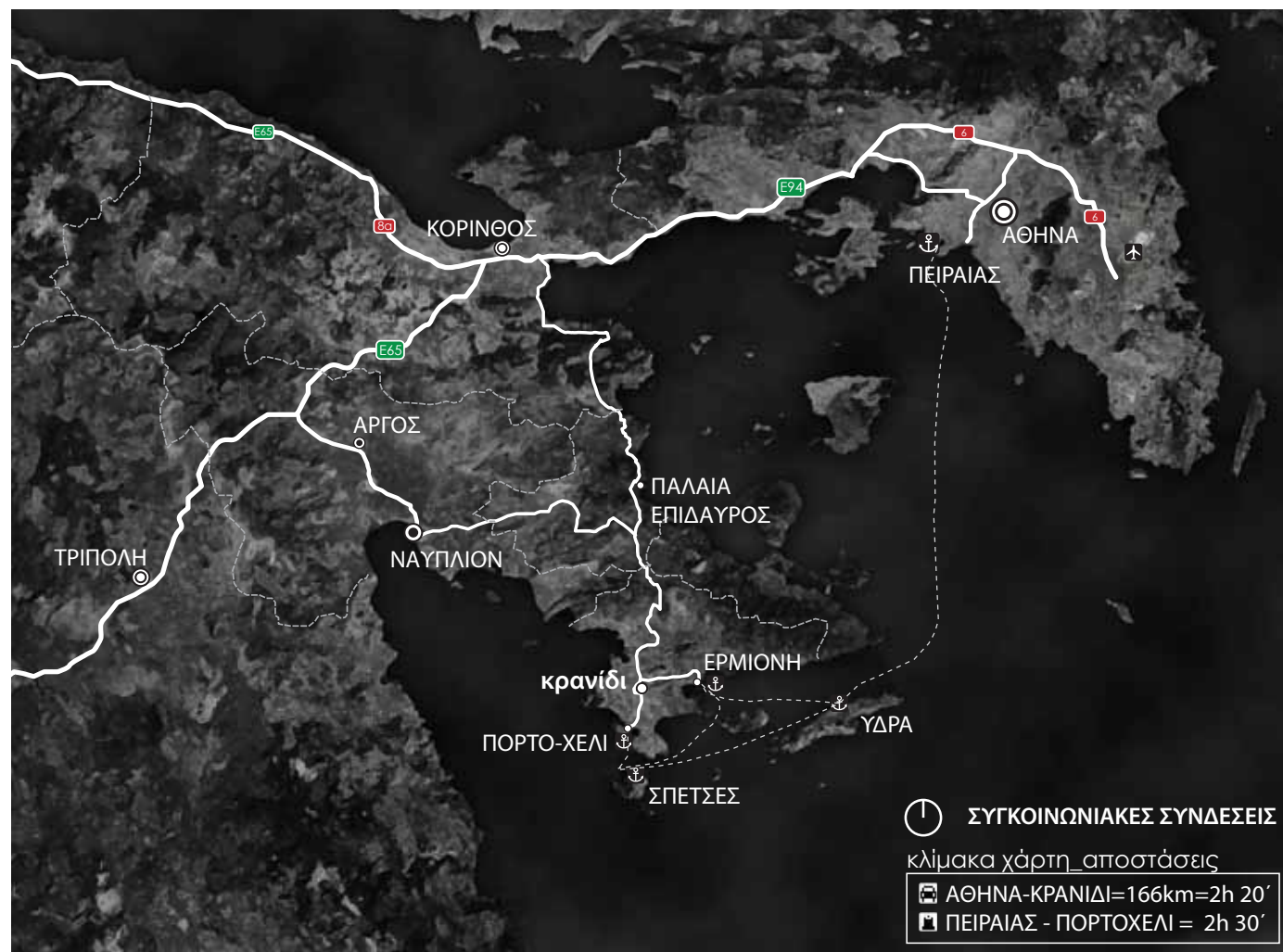
Το πρόγραμμα Καλλικράτης στοχεύει στην οικονομική και λειτουργική αυτοδυναμία των νέων Δήμων, καθιστώντας τους ικανούς να λαμβάνουν τοπικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και να διαχειρίζονται κεφάλαια και πόρους. Οι νέοι Δήμοι (πρωτοβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση) καθίστανται οι βασικοί συντελεστές της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης. Ο Καλλικράτης προτείνει μια ανάπτυξη νέου τύπου, του οποίου τα κύρια χαρακτηριστικά βασίζονται στην αξιοποίηση των τοπικών και περιφερειακών συγκριτικών πλεονεκτημάτων, το σεβασμό στο περιβάλλον και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Το σχέδιο Καλλικράτης στοχεύει στη βελτίωση της παραγωγικότητας των νέων Δήμων μέσω της καλύτερης αξιοποίησης του ανθρώπινου και κτιριακού δυναμικού, άρα σημαντικής μείωσης δαπανών.

Ο ΔΗΜΟΣ-ΚΥΒΕΡΝΕΙΟ

Η επαναθεμελίωση της Πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης με λιγότερους και ισχυρότερους Δήμους σε όλη τη χώρα, ικανούς για ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις, να αξιοποιούν, δυναμικά, την τεχνολογία και τις σύγχρονες μεθόδους διοίκησης, δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την ενίσχυση τους με νέες αρμοδιότητες ιδίως από τις καταργούμενες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, στους τομείς, όπως της παιδείας, της πρόνοιας, της υγείας, της απασχόλησης, της έκδοσης οικοδομικών αδειών και πολεοδομικών εφαρμογών εντοπισμένης, χωρικά, ρύθμισης. Ο νέος Δήμος – Κυβερνείο καθίσταται έτσι βασικός πυλώνας της τοπικής ανάπτυξης. Παράλληλα η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στο εγγύτερο προς τον πολίτη επίπεδο αυτοδιοίκησης οδηγεί στην επίσπευση και απλούστευση των διαδικασιών σε μια σειρά από κρίσιμους τομείς για την καθημερινότητα του πολίτη. Συγκεκριμένα, το νέο σύστημα παραχωρεί στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση αρμοδιότητες όπως: έκδοση οικοδομικών αδειών και άλλων πράξεων πολεοδομικών εφαρμογών, έκδοση επαγγελματικών αδειών, κοινωνική πρόνοια, αρμοδιότητες στους τομείς της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, ευθύνη για ανέγερση και συντήρηση σχολικών κτιρίων, εκτέλεση έργων και διασφάλιση συγκοινωνιακών υποδομών.

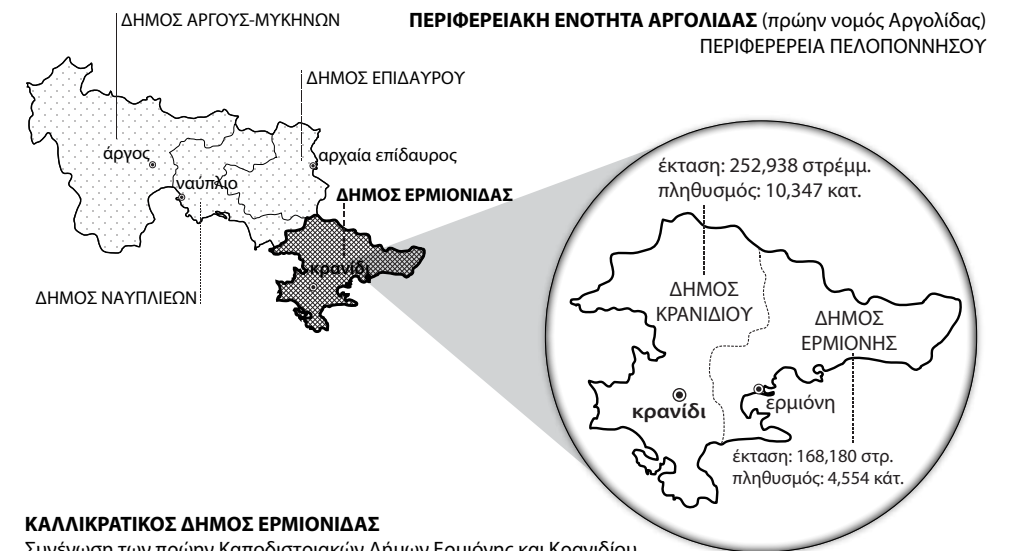
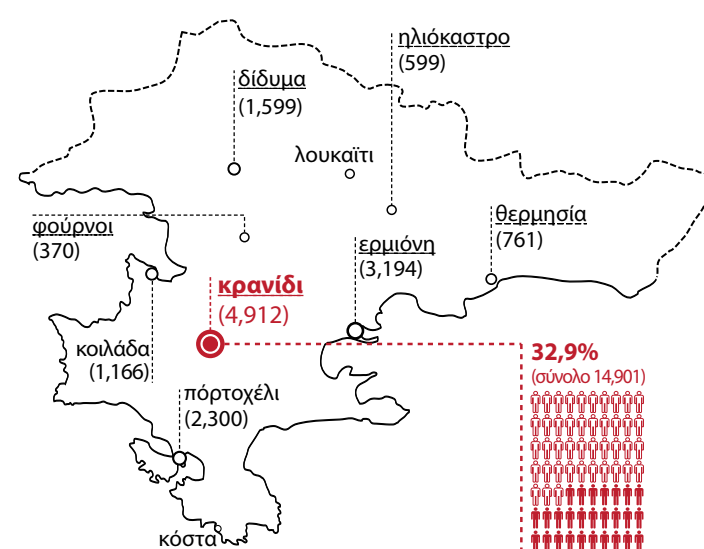
Ταυτόχρονα, με τον Καλλικράτη ενισχύονται αποφασιστικά οι θεσμοί ενδοδημοτικής αποκέντρωσης. Σε κάθε χωριό και γειτονιά συγκροτούνται, ανάλογα με τον πληθυσμό τους, δημοτικές και τοπικές κοινότητες, με συγκεκριμένες αρμοδιότητες, δεσμευτικό προϋπολογισμό και δυνατότητα συμμετοχής τους στο Δημοτικό Συμβούλιο σε θέματα που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινότητα του πολίτη και τις αναπτυξιακές επιλογές του Δήμου. Με τις θεσμικές αυτές παρεμβάσεις ενισχύονται για πρώτη φορά στη χώρα μας οι θεσμοί άμεσης δημοκρατικής συμμετοχής των πολιτών σε επίπεδο χωριού και γειτονιάς.

Πηγές: Βικιπαιδεία, ενημερωτικό φυλλάδιο του Υπουργείου Εσωτερικών

ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ

Όπως είδαμε, στόχος του προγράμματος Καλλικράτη είναι ο Δήμος (πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση) να αποτελέσει το βασικό φορέα ανάπτυξης και, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της κάθε υπαγόμενης σε αυτόν περιοχής, να παραθέσει κάποιες συντονισμένες δέσμες δράσεων και ενεργειών προς την κατεύθυνση της υλοποίησης αναπτυξιακών προγραμμάτων. Βασική προϋπόθεση αποτελεί η αναγνώριση των στοιχείων που αποτελούν το "λανθάνον δυναμικό" της περιοχής, που συνδυαζόμενα θα δώσουν μια αναπτυξιακή ώθηση. Η μονομερής ανάπτυξη ενός μόνο τομέα της οικονομίας δεν μπορεί να δώσει τη λύση στην κατάσταση που έχει ήδη διαμορφωθεί. Ποια είναι λοιπόν τα χαρακτηριστικά της περιοχής που μπορούν, με κατάλληλη αξιοποίηση, να δώσουν μια ισχυρή αναπτυξιακή ώθηση στην οικονομία της περιοχής; Μπορεί κανείς να αναφέρει επιγραμματικά: φυσικό περιβάλλον (εν πολλοίς ανέγγιχτο φυσικό τοπίο, ορεινές περιοχές, προστατευόμενοι βιότοποι, αγροτικές περιοχές, παραθαλάσσιο μέτωπο), αγροτική παραγωγή (η περιοχή είναι γνωστή για την παραγωγή σε ελαιόλαδο, εσπεριδοειδή, ρόδι), δομημένο περιβάλλον (γραφικοί οικισμοί με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, τουριστικά θέρετρα), παραγωγή ενέργειας (εκμετάλλευση του αιολικού δυναμικού της περιοχής στην κατεύθυνση που ήδη έχει ξεκινήσει), ιστορία και πολιτισμός (σπήλαιο Φράγγχι, αρχαίοι Αλιείς, Ερμιόνη, ο ρόλος της περιοχής στα πρώτα χρόνια ίδρυσης του ελληνικού κράτους), εύκολη πρόσβαση από την Αθήνα, σύνδεση με γειτονικούς δημοφιλείς προορισμούς (Ναύπλιο, Επίδαυρος, κυρίως Σπέτσες, Ύδρα), αθλητικές εγκαταστάσεις μεγάλης κλίμακας (γκολφ), ποικίλες τουριστικές υποδομές. Επίσης, είναι σημαντικό να αναφέρει κανείς ότι πολλές περιοχές του Δήμου Ερμιονίδας λειτουργούν εδώ και χρόνια κυρίως ως περιοχές δεύτερης κατοικίας. Οι περιοχές αυτές είναι κυρίως εξωαστικές και κατά κανόνα παραθαλάσσιες (Βερβερόντα, Κόστα, Αγ. Αιμιλιανός, Πετροθάλασσα, Κουνούπι, κτλ), ενώ, λόγω των υψηλών τιμών γης, οι περιοχές που συνορεύουν ή έχουν θέα προς τη θάλασσα απευθύνονται κυρίως, αλλά όχι αποκλειστικά, σε ανώτερα οικονομικά στρώματα. Ταυτόχρονα, υπάρχει μεγάλος αριθμός σπιτιών μέσα στους οικισμούς που χρησιμοποιούνται ως δεύτερη κατοικία κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, αλλά και για αργίες-Σαββατοκύριακα σε όλη τη διάρκεια του έτους. Τέλος, πέρα από τα παραθεριστικά σπίτια, σαν γενική εικόνα σε ολόκληρο το Δήμο μπορεί να παρατηρήσει κανείς το μεγάλο αριθμό μόνιμων κατοικιών που βρίσκονται εκτός οικισμών (εκτός σχεδίου δόμησης). Είναι σίγουρο πως η Ερμιονίδα χρειάζεται ολοκληρωμένο σχεδιασμό με έμφαση στη χωρική οργάνωση. Ποιοι είναι οι στόχοι; Ανάπτυξη, αλλά με προϋποθέσεις, του τουρισμού και του παραθερισμού, προσέλκυση/αξιοποίηση προτάσεων για επενδύσεις στην περιοχή (στον τομέα του τουρισμού), προβολή και αξιοποίηση του ήδη υπάρχοντος κεφαλαίου (παραδοσιακή αρχιτεκτονική, φύση, προϊόντα). Είναι σημαντικό να προσδιορίσει κανείς τον τύπο ανάπτυξης που θα ήταν καταλληλότερος για την περιοχή. Για την Ερμιονίδα το ζητούμενο δεν είναι μεγάλες εγκαταστάσεις που επιβαρύνουν (με τη λειτουργία τους, αλλά και οπτικά μόνο με την παρουσία τους) το φυσικό περιβάλλον, αλλά μικρότερης κλίμακας μονάδες, που εντάσσονται πάντα σε ένα συνολικό αναπτυξιακό πλαίσιο. Κρίσιμης σημασίας είναι η προσπάθεια προστασίας και συνολικής διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και η έμφαση και νέα ώθηση σε παραδοσιακούς τομείς της οικονομίας, κυρίως του πρωτογενούς τομέα (αγροτική παραγωγή, βιολογικές καλλιέργειες, αγροτουρισμός, προώθηση των γεωργικών προϊόντων της περιοχής -ονομασία προέλευσης, μεταποίηση, τυποποίηση, branding). Η αγροτική παραγωγή και ο τουρισμός (καθώς και οι συγγενείς τομείς της παραθεριστικής κατοικίας και της οικοδομής) αποτελούν παραδοσιακά την οικονομική ραχοκοκαλιά της ελληνικής επαρχίας. Η νέα διοίκηση μπορεί να μεθοδεύσει τη σταδιακή βελτίωσή των υποδομών μέσω ευρωπαϊκών και κρατικών κονδυλίων, με σημαντικά οικονομικά και κοινωνικά οφέλη, αλλά και να κάνει προσπάθειες για πρόσκληση κατάλληλων επενδυτικών επιχειρήσεων στην περιοχή. Βασική προϋπόθεση ανάπτυξης είναι η βελτίωση των συνδέσεων με τα μεγάλα αστικά κέντρα, αλλά και με τους γύρω τουριστικούς προορισμούς (Επίδαυρος, Ναύπλιο, Σπέτσες, Ύδρα). Η πρόοδος σε όλους αυτούς τους τομείς προϋποθέτει ένα πολύ πιο ενεργό και δραστήριο ρόλο για το Δήμο, ως κέντρο διοίκησης και οργάνωσης για όλη την περιοχή. Απαιτείται ο εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών, αλλά και του τρόπου με τον οποίο οι πολίτες αντιλαμβάνονται τη σχέση τους με αυτό το μηχανισμό. Πέρα λοιπόν από τις διάφορες πρακτικές ανάγκες που καλείται να καλύψει ένα νέο κτίριο δημαρχείου, είναι απαραίτητο να αποτελέσει και πυρήνα αναφοράς σε ένα νέο σχήμα διοίκησης, το οποίο μόλις έχει αρχίσει να διαμορφώνεται. Οι παραθαλάσσιες περιοχές παραθεριστικής κατοικίας, καθώς και άλλες τουριστικές εγκαταστάσεις βρίσκονται πολύ κοντά σε οικισμούς που προσφέρουν μια μεγάλη ποικιλία υπηρεσιών και εξυπηρητήσεων: δημόσιες υπηρεσίες, τράπεζες, περίθαλψη, εμπορικά καταστήματα, πολιτιστικές εκδηλώσεις, εστίαση, σπορ, φυσιολατρικές εκδρομές, προβολή των τοπικών προϊόντων κ.α. Το Δημαρχείο μπορεί να λειτουργήσει ως κέντρο οργάνωσης όλων αυτών των δραστηριοτήτων και προβολής τους προς το ενδιαφερόμενο κοινό, προσφέροντας στους επισκέπτες της περιοχής μια περισσότερο ολοκληρωμένη εμπειρία. Σημαντικό βοήθημα προς αυτήν την κατεύθυνση είναι και η δημοσιότητα που έχει πάρει η περιοχή τα τελευταία χρόνια ως περιοχή παραθερισμού πολύ υψηλού επιπέδου και κοσμοπολίτικο κέντρο.

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ
Συνένωση των πρώην Καποδιστριακών Δήμων Ερμιόνης και Κρανιδίου

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ: Ο ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ-ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ

Ο οικισμός του Κρανιδίου είναι έδρα του Δήμου Ερμιονίδας. Απέχει 77km από το Ναύπλιο (πρωτεύουσα του Νομού Αργολίδας) και 175km από την Αθήνα. Είναι κτισμένος πάνω σε ημιορεινό λοφώδες έδαφος. Περιβάλλεται από αγροτικές εκτάσεις. Στο ψηλότερο σημείο νοτιοδυτικά του οικισμού βρίσκεται το πευκοδάσος της Αγίας Άννας.

ΟΔΙΚΕΣ ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ

Ο οικισμός του Κρανιδίου βρίσκεται πάνω στον κύριο οδικό άξονα Επιδαύρου-Πορτοχελίου-Κόστα. Ο δρόμος δεν διασχίζει τον οικισμό, καθώς χρησιμοποιεί τον περιφερειακό πόλης στα δυτικά του οικισμού. Η κεντρική οδός της πόλης διασχίζει τον οικισμό, με είσοδο (από Αθήνα) στη βόρεια πλευρά του οικισμού (Κάτω Κρανίδι) και έξοδο προς Πόρτο Χέλι στη νότια πλευρά (Πάνω Κρανίδι). Ο δρόμος αυτός συνδέεται με τον περιφερειακό πόλης μέσω δύο βασικών διασταυρώσεων. Η σύνδεση στο βορρά (προς Αθήνα) εξυπηρετείται από κόμβο, στον οποίον καταλήγει και ο κύριος δρόμος προς Ερμιόνη. Δευτερεύουσες αγροτικές οδοί συνδέουν την Ερμιόνη με το Κρανίδι (έξοδος προς Παιδικό Σταθμό). Η διασταύρωση του περιφερειακού με την κύρια οδό πόλης προς νότο (κατεύθυνση Πόρτο Χέλι) δεν γίνεται με κόμβο και θεωρείται κυκλοφοριακά ακατάλληλη. Επιπροσθέτως, ο περιφερειακός δρόμος της πόλης σταδιακά παύει να λειτουργεί ως τέτοιος, καθώς χρήσεις όπως κατοικία αλλά και εκπαίδευση έχουν επεκταθεί πέρα από τη γραμμή του. Ειδικά η ύπαρξη του κέντρου αθλητισμού και εκπαίδευσης στα βορειοδυτικά του οικισμού δημιουργεί ζήτημα επικινδυνότητας στη διασταύρωση με τον περιφερειακό, από τον οποίον τροφοδοτείται. Σε κάθε περίπτωση όμως, η χάραξη του δρόμου είναι τέτοια (κλίσεις, στροφές) που δεν συνάδει με τη λειτουργία του ως περιφερειακού πόλης.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η ίδρυση του Κρανιδίου φαίνεται ότι προέκυψε στα πλαίσια μιας ευρύτερης μετακίνησης και εγκατάστασης πληθυσμών μετά τη βενετοτουρκική συνθήκη του 1502. Η πρώτη αναφορά για το Κρανίδι σε ιστορικές πηγές χρονολογείται το 1530, ενώ σύμφωνα με την επικρατέστερη θεωρία ο οικισμός του Κρανιδίου συντελέστηκε κατά την περίοδο 1463-1530. Η εγκατάσταση πληθυσμών (κυρίων Αρβανιτών) συνεχίστηκε ως τα μέσα του 17ου αιώνα. Το Κρανίδι συμμετείχε στην Επανάσταση του 1821 μαζί με τα γειτονικά νησιά των Σπετσών και της Ύδρας, και είχε ρόλο στα πολιτικά γεγονότα κατά τα πρώτα χρόνια ιδρύσεως του ελληνικού κράτους. Συγκεκριμένα, το Κρανίδι αποτέλεσε για τη χρονική περίοδο 1823-4 έδρα της τότε κυβέρνησης (Βουλευτικό) υπό τον Γεώργιο Κουντουριώτη, πριν αποφασιστεί η μεταφορά της στο Ναύπλιο. Την περίοδο αυτή το Κρανίδι ήταν μια πλούσια κωμόπολη (κεφαλοχώρι) με πλούτο που προερχόταν από τη γεωργία, κτηνοτροφία και αλιεία που είχε αναπτυχθεί στις γύρω περιοχές, αλλά και ιδιαίτερα από τη ναυτιλία. Σύμφωνα με μαρτυρίες της εποχής, η ναυτιλία έφερε πλούτο στο Κρανίδι, ώστε να κάνει τη μικρή κωμόπολη "αληθινή πόλη", ενώ όταν παράκμασε, μετά τα μέσα του 19ου αιώνα, οι κάτοικοι στράφηκαν κυρίως στη σπογγαλιεία. Ο ιστορικός οικισμός σε μεγάλο βαθμό έχει διατηρηθεί ατόφιος, έχοντας όμως δεχτεί τις μετατροπές που επιβάλλει η σύγχρονη ζωή. Κύριο χαρακτηριστικό του είναι οι ανώμαλοι και στενοί δρόμοι, καθώς και τα μεγάλα διώροφα σπίτια με την αυλή και τους ψηλούς μαντρότοιχους (καπετανόσπιτα), αντίστοιχα με αυτά που συναντάμε στις Σπέτσες και την Ύδρα.

Το Κρανίδι ορίστηκε το 1841 ως πρωτεύουσα του ομώνυμου δήμου, που περιλάμβανε τις περιοχές του Χελίου, της Κοιλιάδας και των Φούρνων. Στα 1886, ο Αντώνιος Μηλιαράκης περιγράφει το Κρανίδι ως "πόλη έχουσα 5628 κατοίκους και 1600 οικίες [...]. Εν τη θέσει ταύτη της πόλεως υπήρχον, κατά τας παραδόσεις των κατοίκων, χωριά ή συνοικία κεχωρισμένα, μη ορατά από θαλάσσης [...] διαχωριζόμενα υπό του ρεύματος του διαχωρίζοντος νυν την πόλιν, καλούμενου Γραμματικού. Όλα δε ταύτα συν τω χρόνω ηνώθησαν και αποτέλεσαν το σημερινό Κρανίδι". Αυτή είναι μέχρι και σήμερα η επικρατέστερη θεωρία, η δημιουργία δηλαδή ξεχωριστών εγκαταστάσεων-χωριών, τα οποία με τον καιρό ενώθηκαν για να αποτελέσουν τη σημερινή κωμόπολη. Το κέντρο γύρω από το οποίο συγκροτήθηκε η πόλη φαίνεται ότι ήταν ο ναός του Αγ. Ιωάννη, στο κέντρο του Κάτω Κρανιδίου (ιστορικός πυρήνας του οικισμού). Το νοτιοανατολικό τμήμα του οικισμού (Πάνω Κρανίδι) είναι το νεότερο και έχει περάσει από διαδοχικές φάσεις επέκτασης. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 1886, κατά τον Μηλιαράκη, το δημοτικό σχολείο του Κρανιδίου (χτισμένο επί εποχής Καποδίστρια) βρισκόταν "στην είσοδο του οικισμού", σημείο που σήμερα αποτελεί το λειτουργικό κέντρο του. Μέχρι πριν το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η πλειονότητα των Κρανιδιωτών ασχολούνταν με τη γεωργία, την κτηνοτροφία και τη ναυτιλία. Σήμερα, η γεωργία έχει σε μεγάλο βαθμό εγκαταλειφτεί, ενώ έχει αναπτυχθεί περισσότερο ο τριτογενής τομέας της οικονομίας.

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

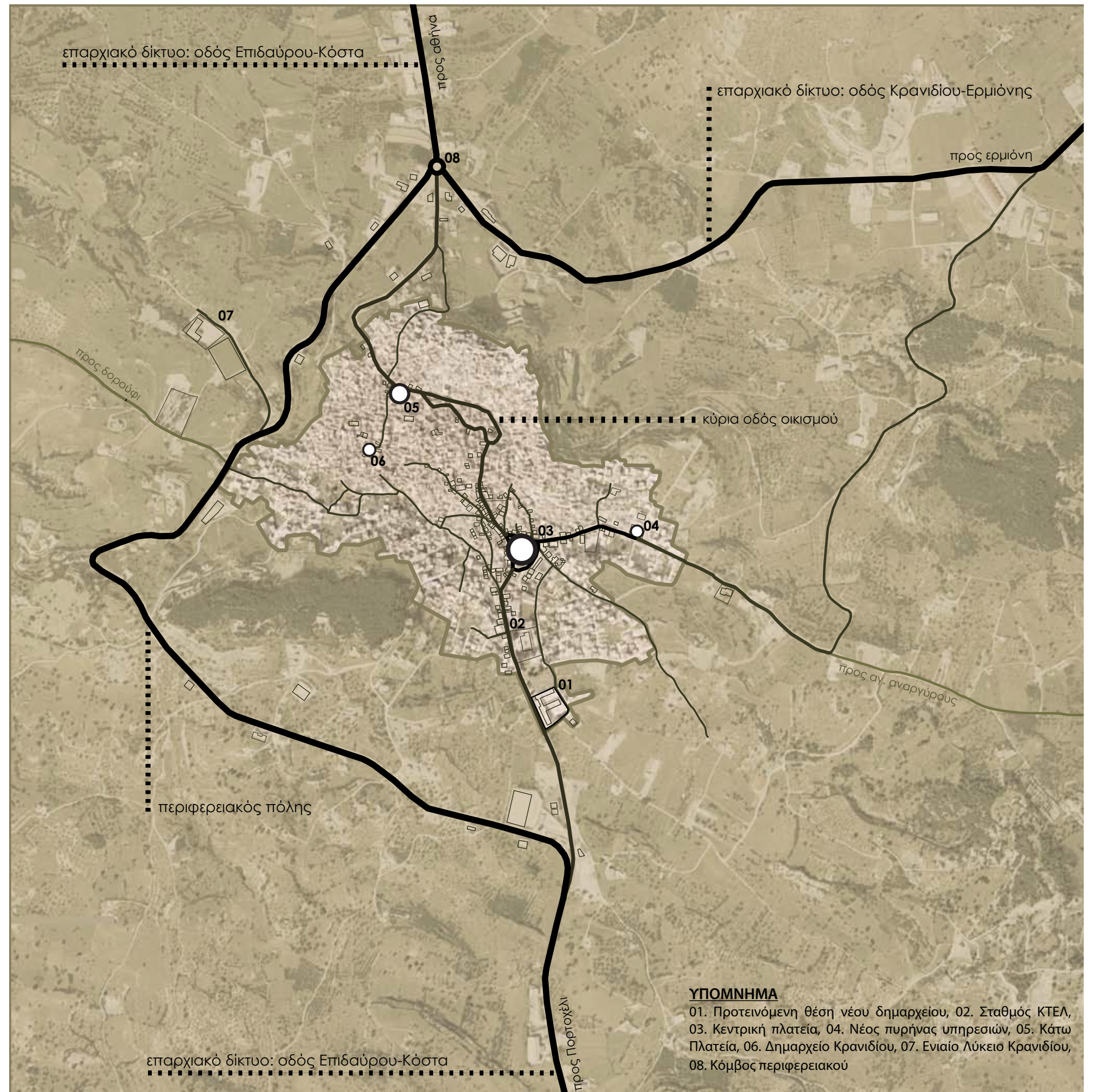
Με βάση το εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο για τον οικισμό του Κρανιδίου (ΦΕΚ 846Δ 7/9/87) και την τροποποίηση του 1994, ο οικισμός χωρίζεται σε δύο τμήματα: το πυκνοδομημένο τμήμα του οικισμού (σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ/τος της 17.7.1923) και το αραιοδομημένο τμήμα (σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1337/1983). Οι περιοχές αυτές αντιστοιχούν με τους τομείς Ι και ΙΙ του εγκεκριμένου πολεοδομικού σχεδίου του οικισμού (ΦΕΚ 846/Δ), που καθορίζει διαφορετικούς όρους δόμησης στον καθένα. Σε γενικές γραμμές ο τομέας Ι περιλαμβάνει το παλιό (παραδοσιακό) τμήμα του οικισμού, ενώ ο τομέας ΙΙ τις πιο πρόσφατες επεκτάσεις.

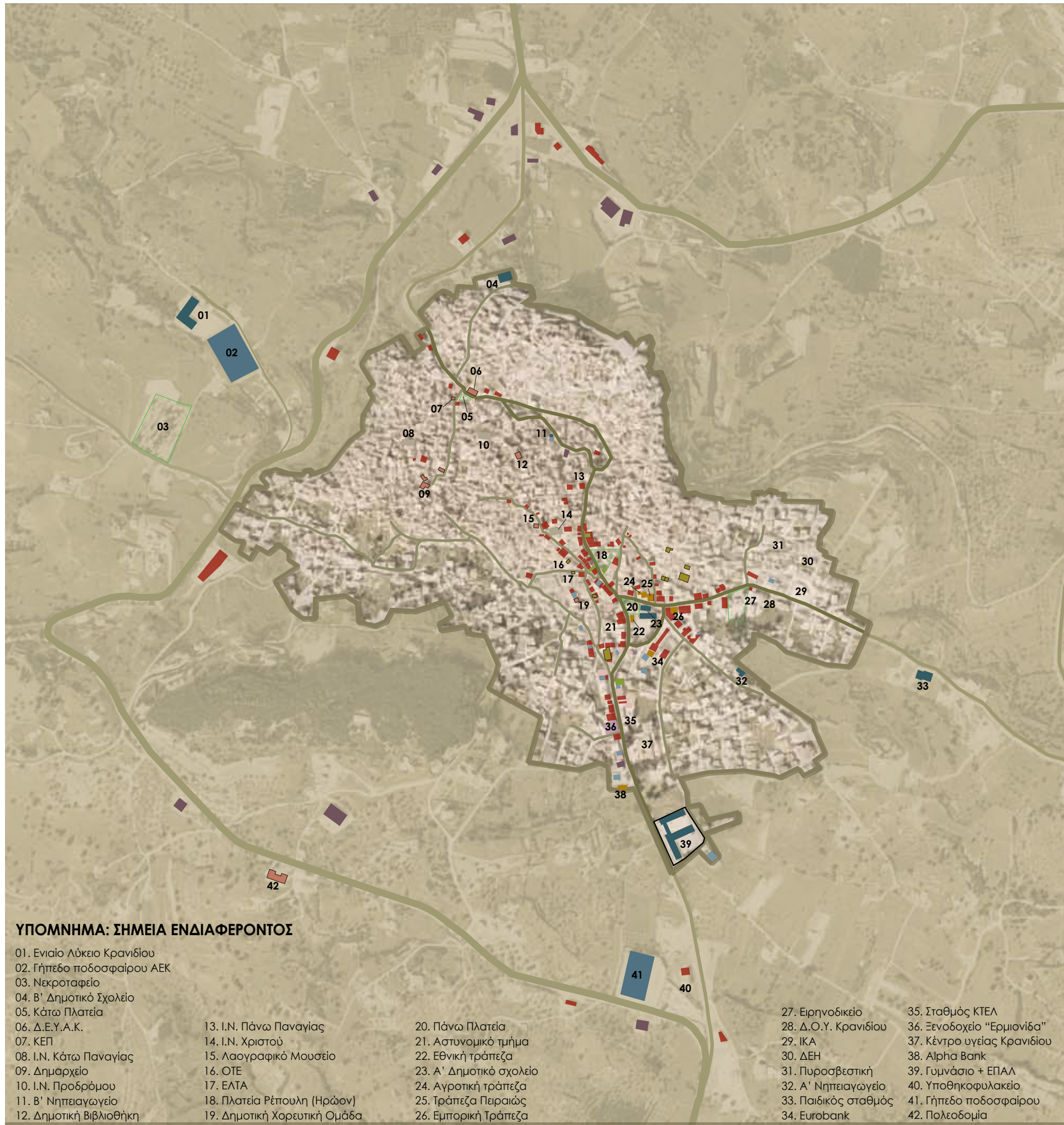
Το πολεοδομικό σχέδιο καθορίζει επίσης τα όρια τριών συνοικιών-γειτονιών ως εξής:

- Το νοτιοδυτικό τμήμα του οικισμού (Κάτω Κρανίδι), με ανάπτυξη χρήσεων τοπικού κέντρου κατά μήκος της κυρίας οδού οικισμού που το διασχίζει και επίκεντρο την Πλατεία Παπαρσένη. Αποτελείται κατά κύριο λόγο από το παλιό τμήμα του οικισμού.
- Το κεντρικό και νοτιοδυτικό τμήμα του οικισμού σημειώνονται ως δεύτερη ενότητα-γειτονιά. Το κεντρικό τμήμα ανήκει στο παλιό κομμάτι του οικισμού (Πάνω Κρανίδι), ενώ προς το νότο περιλαμβάνει τις πρόσφατες επεκτάσεις ως τον Περιφερειακό και το άλσος της Αγίας Άννας. Στο βόρειο τμήμα αναπτύσσονται όλες οι κεντρικές λειτουργίες του οικισμού.
- Το ανατολικό τμήμα του οικισμού (περιοχή Αγίου Ματθαίου) αποτελεί κατά κύριο λόγο την περιοχή επέκτασης του οικισμού (αραιοδομημένο τμήμα). Λειτουργίες τοπικού κέντρου σημειώνονται στο πολεοδομικό σχέδιο κατά μήκος της οδού Αγίων Αναργύρων (δρόμος Κρανιδίου-Ερμιόνης). Σημαντική για τη λειτουργία του οικισμού είναι η οικιστική ανάπτυξη που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια πέραν των ορίων του οικισμού. Η περιαστική ανάπτυξη εντοπίζεται κατά κύριο λόγο στις περιοχές εκάτερωθεν του περιφερειακού πόλης, αλλά και κατά μήκος επαρχιακών και αγροτικών οδών. Οι χρήσεις εμπορίου βρίσκονται συνηθέστερα κατά μήκος των κύριων επαρχιακών οδών (εκμεταλλεόμενοι συμφέρουσες διατάξεις στους όρους δόμησης), ενώ η κατοικία εξυπηρετείται και από το δευτερεύον επαρχιακό δίκτυο. Η εκτός σχεδίου οικιστική ανάπτυξη είναι γενικό χαρακτηριστικό σε ολόκληρη την επαρχία Ερμιονίδας, είτε πρόκειται για μόνιμη είτε για εποχιακή κατοίκηση.

Ο ΑΣΤΙΚΟΣ ΙΣΤΟΣ

Ο οικισμός του Κρανιδίου (το παλιό τμήμα) χρονολογείται από την περίοδο της Τουρκοκρατίας. Για αμυντικούς κυρίως λόγους ο οικισμός, κτισμένος πάνω σε ύψωμα, με ιδιαίτερα ακανόνιστο ανάγλυφο. Οι δρόμοι είναι κατά κανόνα ιδιαίτερα στενοί (πλάτος λιγότερο από τέσσερα μέτρα), ενώ σε πολλά σημεία στενεύουν ακόμα περισσότερο. Σε πολλές περιπτώσεις είναι αδύνατον να περάσουν δύο αυτοκίνητα ερχόμενα από διαφορετικές κατευθύνσεις. Αυτό δυσκολεύει πολύ τις μετακινήσεις μέσα στον οικισμό. Εκτός του κύριου δρόμου, που είναι πλατύτερος, το υπόλοιπο δίκτυο περιλαμβάνει στενά σοκάκια, με μεγάλες κλίσεις και συχνές στροφές. Οι ελεύθεροι χώροι στο παλιό κομμάτι του οικισμού, κατάλληλοι για στάθμευση οχημάτων, είναι ελάχιστη. Ταυτόχρονα, λόγω του περιορισμένου πλάτους των δρόμων, η παρόδια στάθμευση δεν είναι πάντα δυνατή. Σε γενικές γραμμές ο αστικός ιστός του Κρανιδίου παρουσιάζει μια ακανονιστία και συνεκτικότητα τυπική για μεσαιωνικού τύπου οικισμούς. Το Κρανίδι, όπως και άλλοι παραδοσιακοί οικισμοί, δεν σχεδιάστηκε για το αυτοκίνητο. Τα προβλήματα στην κυκλοφορία και τη στάθμευση δυσκολεύουν πολύ την καθημερινή ζωή των κατοίκων. Η ύπαρξη κεντρικών λειτουργιών στο παλιό κομμάτι του οικισμού, που δεν υποστηρίζονται από το κατάλληλο δίκτυο κυκλοφορίας, κάνει την κατάσταση ακόμα δυσκολότερη. Το μέγεθος του προβλήματος γίνεται προφανές αν λάβει κανείς υπόψη ότι ο πληθυσμός που εξυπηρετείται καθημερινά από αυτές τις κεντρικές λειτουργίες δεν είναι μόνον οι κάτοικοι του οικισμού, αλλά και όσοι διαμένουν μόνιμα ή προσωρινά εκτός οικισμού (περιαστική ανάπτυξη) αλλά και στους άλλους οικισμούς του Δήμου Ερμιονίδας. Είναι προφανές από την παρατήρηση, αλλά και την καθημερινή εμπειρία, ότι το παλιό τμήμα του Κρανιδίου είναι αδύνατον να αντεπεξέλθει ως κέντρο διοίκησης και υπηρεσιών για τον διευρυμένο Δήμο Ερμιονίδας. Κατά συνέπεια, μοναδική λύση είναι η ανάπτυξη των κεντρικών λειτουργιών στο νέο τμήμα, προς τη νότια και την ανατολική έξοδο του οικισμού.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ

Η διαδικασία καταγραφής των πολεοδομικών λειτουργιών του οικισμού ξεκίνησε με την ταξινόμησή τους στις εξής κατηγορίες: Δημόσιες Υπηρεσίες, Τράπεζες, Υπηρεσίες Υγείας (προσωπικές), Εμπόριο-Υπηρεσίες (συνηθέστερα εμπόριο στα ισόγεια και υπηρεσίες στον όροφο), Δημοτικά Γραφεία και Υπηρεσίες, Εκπαίδευση, Αθλητισμός, Βιοτεχνία-χονδρικό εμπόριο, Εστίαση, Τουρισμός και Φαρμακεία. Ορισμένες ειδικές περιπτώσεις (για παράδειγμα ιδιωτικά ιατρεία φαρμακεία, τράπεζες) καταγράφονται ξεχωριστά από τις γενικές κατηγορίες στις οποίες υπάγονται, καθώς παρουσιάζουν ξεχωριστές ανάγκες σε θέση και προσβασιμότητα. Το αποτέλεσμα αυτής της καταγραφής παρουσιάζεται στο Χάρτη Καταγραφής Χρήσεων. Πέρα από τις παραπάνω κατηγορίες, στο Χάρτη σημειώνονται επίσης κοινόχρηστοι χώροι και οι λειτουργούντες ναοί, που λειτουργούν ως σημεία αναφοράς στον οικισμό. Η ακριβής χρήση όλων των κτιρίων στις κατηγορίες των Δημόσιων Υπηρεσιών, Εκπαίδευσης, Δήμου, Τραπεζών, Αθλητισμού και Κοινόχρηστων Χώρων (καθώς και των εκκλησιών-σημείων αναφοράς) σημειώνονται πάνω στο χάρτη με αρίθμηση, η οποία επεξηγείται στο υπόμνημα.

Από τη μελέτη του Χάρτη Λειτουργιών του Κρανιδίου προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

- Το κέντρο βάρους των λειτουργιών του οικισμού εντοπίζεται στο νοτιοανατολικό κομμάτι του οικισμού (Πάνω Κρανίδι) και ειδικότερα γύρω από την κεντρική πλατεία του οικισμού (Πλατεία Κύπρου, ή Πάνω Πλατεία) καθώς και κατά μήκος των τριών δρόμων που διαφεύγουν ακτινικά από αυτήν: βόρεια κατά μήκος της κύριας οδού προς Κάτω Πλατεία (οδός Μιχαήλ Χάσπαρη), νότια κατά μήκος της κύριας οδού προς Πόρτο Χέλι (οδός Παντανάσσης) και τέλος ανατολικά κατά μήκος της οδού προς Παιδικό Σταθμό (οδός Αγίων Αναργύρων).
- Μεγαλύτερη ένταση παρουσιάζεται κατά μήκος της οδού Παντανάσσης σχεδόν ως το νότιο όριο του οικισμού, καθώς και στην οδό Χάσπαρη ως το Πάνω Φανάρι (250 μέτρα από την Πλατεία). Στο τρίτο παρακλάδι, της οδού Αγίων Αναργύρων, παρουσιάζεται μια ένταση λειτουργιών σε απόσταση περίπου 250 μέτρων από την Πλατεία, όπου είναι συγκεντρωμένος ένας αριθμός δημόσιων υπηρεσιών, συγκροτώντας ένα δευτερεύον κέντρο υπηρεσιών.
- Ένα δευτερεύον τοπικό κέντρο βρίσκεται στο βόρειο κομμάτι του οικισμού (Κάτω Κρανίδι), το οποίο διασχίζεται από την κύρια οδό του οικισμού (οδός Δημοκρατίας, συνέχεια της οδού Χάσπαρη). Το κέντρο αυτό (τοπικό εμπόριο, αλλά και υπηρεσίες του δήμου) αναπτύσσεται γύρω από την Κάτω Πλατεία (Πλατεία Παπαρσένη).
- Οι περισσότερες υπηρεσίες του Δήμου συγκεντρώνονται γύρω από ένα μικρό πλάτωμα στην καρδιά του Κάτω Κρανιδίου, νότια της Κάτω Πλατείας, δίπλα από την εκκλησία του Αγίου Βασιλείου. Η πρόσβαση στο σημείο αυτό γίνεται ευκολότερα από την Κάτω Πλατεία (οδός Δημαρχείου). Στη θέση αυτή το κέντρο υπηρεσιών του Δήμου είναι εντελώς αποκομμένο από τις υπόλοιπες κεντρικές λειτουργίες της πόλης, σε περιοχή αμιγούς κατοικίας. Επιπλέον, η ακανόνιστη δομή του αστικού ιστού και η μορφή των δρόμων δυσχεραίνουν την πρόσβαση για τα αυτοκίνητα. Θα πρέπει να παρατηρήσει βέβαια κανείς ότι η πλατεία του Δημαρχείου ήταν ως και πριν από 40 χρόνια το τοπικό κέντρο του Κάτω Κρανιδίου με ένταση εμπορικών και άλλων χρήσεων, η οποία ατόνησε σταδιακά μετά την έλευση του αυτοκινήτου.
- Στα βορειοδυτικά του οικισμού αναπτύσσεται ένα κέντρο αθλητικών χρήσεων και εκπαίδευσης. Η δημιουργία του ξεκίνησε με τη μεταφορά του Ενιαίου Λυκείου Κρανιδίου προ δεκαετίας δίπλα στο γήπεδο ποδοσφαίρου της τοπικής ομάδας. Οι χρήσεις αθλητισμού ενισχύονται από τη μελέτη χωροθέτησης αθλητικού κέντρου σε διπλανή έκταση. Η ύπαρξη του περιφερειακού πόλης περίπου 350 μέτρα ανατολικά του κέντρου δημιουργεί προβλήματα για την ασφαλή πρόσβαση από τον οικισμό στο συγκρότημα, ειδικά όσον αφορά την καθημερινή μετακίνηση των μαθητών, που υποχρεώνονται να διασχίζουν πεζοί τον περιφερειακό δρόμο. Το σχολείο εξυπηρετείται από τη δημόσια συγκοινωνία, με

στάση του ΚΤΕΛ που βρίσκεται πάνω στον Περιφερειακό Δρόμο.

- Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Κρανιδίου (τροποποίηση 1994) προβλέπει περιοχή επέκτασης προς τα νότια του οικισμού, ανατολικά του κεντρικού δρόμου (νότια της περιοχής Αγίου Ματθαίου) και δυτικά (μεταξύ του περιφερειακού και του νοτιοδυτικού τμήματος του οικισμού, ως το άλσος της Αγίας Άννας στα δυτικά). Ως πολεοδομική λειτουργία των περιοχών αυτών προβλέπεται η αμιγής κατοικία. Το ανατολικό τμήμα δεν υλοποιήθηκε ποτέ. Στο δυτικό τμήμα όμως τα τελευταία χρόνια έχει κτιστεί τα τελευταία χρόνια ένας περιορισμένος αριθμός κατοικιών.

- Ανάπτυξη χρήσεων όπως εμπόριο και υπηρεσίες παρουσιάζεται κατά μήκος του περιφερειακού πόλης, ενώ παράλληλα παρατηρείται μεγάλη ανάπτυξη της κατοικίας και στις δύο πλευρές του (εσωτερικά –εντός των ορίων του οικισμού, αλλά και εξωτερικά –εκτός σχεδίου πόλεως). Η ύπαρξη της κατοικίας, αλλά και του αθλητικού κέντρου –εκπαίδευσης στην εξωτερική πλευρά του περιφερειακού πόλης αναιρεί εν μέρει τη λειτουργία του ως τέτοιου.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Με βάση την πολεοδομική ανάλυση του οικισμού, που προηγήθηκε, όσον αφορά τη μορφολογία του εδάφους, τις οδικές συνδέσεις, τη δομή του αστικού ιστού και τη χωροθέτηση των πολεοδομικών λειτουργιών, προτείνονται οι παρακάτω ρυθμίσεις-διευθετήσεις.

- Λαμβάνοντας υπόψη την αδυναμία του περιφερειακού πόλης να λειτουργήσει ως τέτοιος (ακαταλληλότητα χάραξης, επέκταση χρήσεων πόλης), προτείνεται η δημιουργία νέου περιφερειακού πόλης ανατολικά του οικισμού. Ο νέος δρόμος θα έχει περίπου το ίδιο μήκος με τον σημερινό περιφερειακό, αλλά λόγω της ομαλότητας του εδάφους εκτός των ανατολικών ορίων του οικισμού, θα έχει πολύ καλύτερη χάραξη (ανάπτυξη ταχυτήτων).

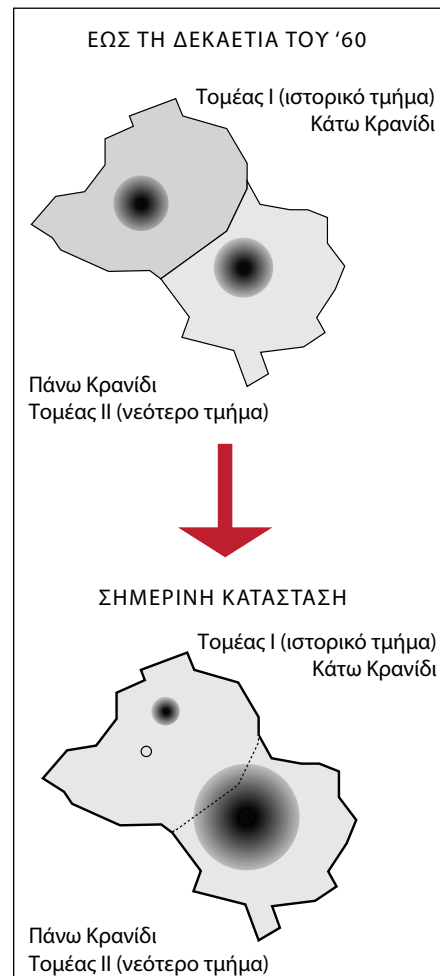
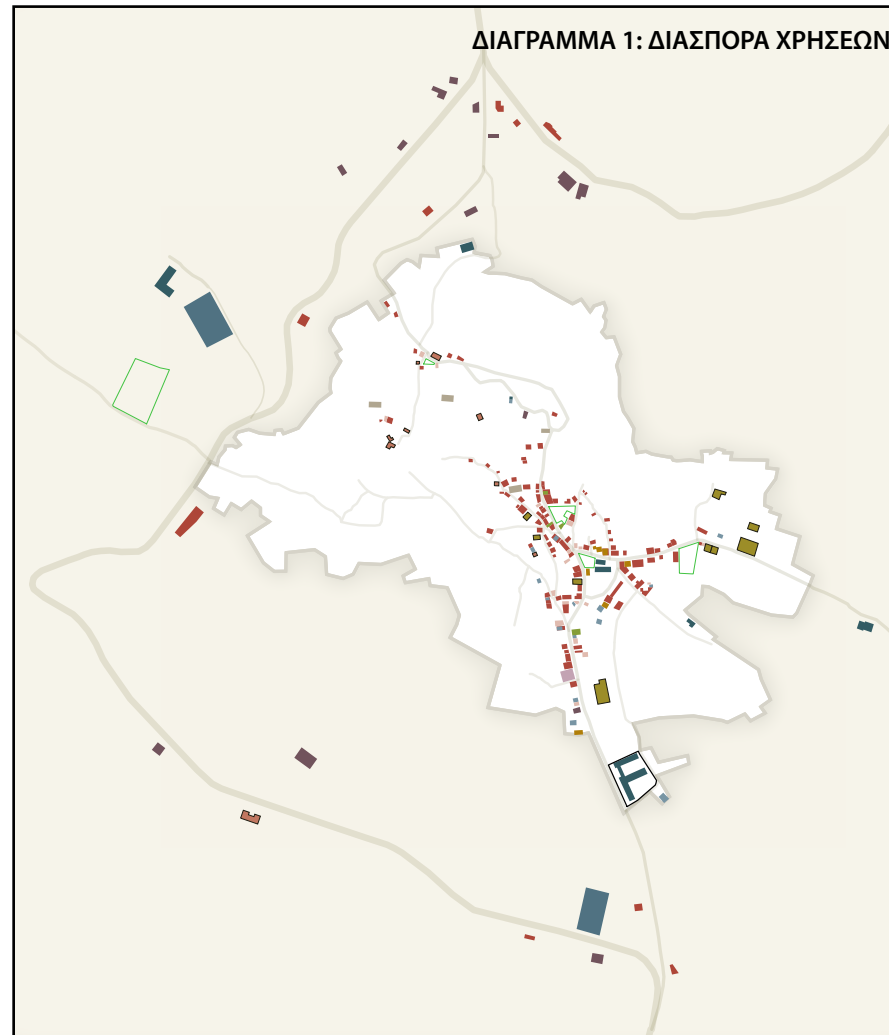
- Η σύνδεση του νέου περιφερειακού με το εσωτερικό οδικό δίκτυο του οικισμού θα γίνεται με κυκλοφοριακό κόμβο στα νότια του οικισμού, όπου συμβάλλουν ήδη ο πρώην περιφερειακός πόλης και η κύρια οδός που διασχίζει τον οικισμό με κατεύθυνση προς Πόρτο-Χέλι.

- Η στέγαση των υπηρεσιών του Δήμου έχει προ πολλού ξεπεράσει τις δυνατότητες του ιδιόκτητου παραδοσιακού κτιρίου. Ως αποτέλεσμα πολλές από τις υπηρεσίες στεγάζονται σήμερα σε ενοικιαζόμενα οικήματα σε διάφορα σημεία εντός και εκτός οικισμού. Προτείνεται λοιπόν συγκέντρωση όλων των υπηρεσιών του Δήμου σε ένα κτιριακό συγκρότημα (Δημαρχείο-Διοικητήριο). Η θέση του σημερινού υπηρεσιακού κέντρου στο κέντρο του παλαιού τμήματος του οικισμού είναι ακατάλληλη για τη συγκεκριμένη χρήση, καθώς είναι αποκομμένη από τις υπόλοιπες λειτουργίες πόλης, είναι δύσκολα προσβάσιμη και δεν διαθέτει επαρκείς χώρους στάθμευσης για οχήματα. Είναι λοιπόν απαραίτητη η εύρεση νέας θέσης για το νέο Δημαρχείο-Διοικητήριο.

- Ως θέση για το Δημαρχείο-Διοικητήριο προτείνεται το οικόπεδο όπου σήμερα βρίσκονται τα κτίρια του Γυμνασίου και του ΤΕΕ Κρανιδίου. Το οικόπεδο βρίσκεται στη νότια έξοδο του οικισμού πάνω στην κεντρική οδό και κοντά στον μελλοντικό κόμβο (νότιο) με το νέο περιφερειακό πόλης. Κατά συνέπεια διευκολύνεται σημαντικά η πρόσβαση για τους δημότες από τις άλλες κοινότητες. Καθώς το νέο συγκρότημα θα περιλαμβάνει χώρους στάθμευσης, αλλά και παράλληλο βοηθητικό δρόμο, δεν θα επιβαρύνει την κυκλοφορία στο εσωτερικό του οικισμού.

- Η θέση αυτή για το νέο Δημαρχείο-Διοικητήριο εξυπηρετείται από την πρόσφατη μεταφορά του σταθμού ΚΤΕΛ περίπου στη θέση που προβλεπόταν αρχικά από το σχέδιο Μαρασλή, στο οικόπεδο που συνορεύει προς νότο με το Κέντρο Υγείας Κρανιδίου, πάνω στην κύρια οδό του οικισμού (απόσταση περίπου από το νέο Δημαρχείο).

- Προτείνεται παράλληλα η μεταφορά των δύο σχολείων που στεγάζονται στο παραπάνω οικόπεδο στο νέο πυρήνα εκπαίδευσης και αθλητισμού που έχει δημιουργηθεί βορειοδυτικά του υπάρχοντος περιφερειακού πόλης, όπου και υπάρχει διαθέσιμος χώρος.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: ΔΙΑΣΠΟΡΑ ΧΡΗΣΕΩΝ

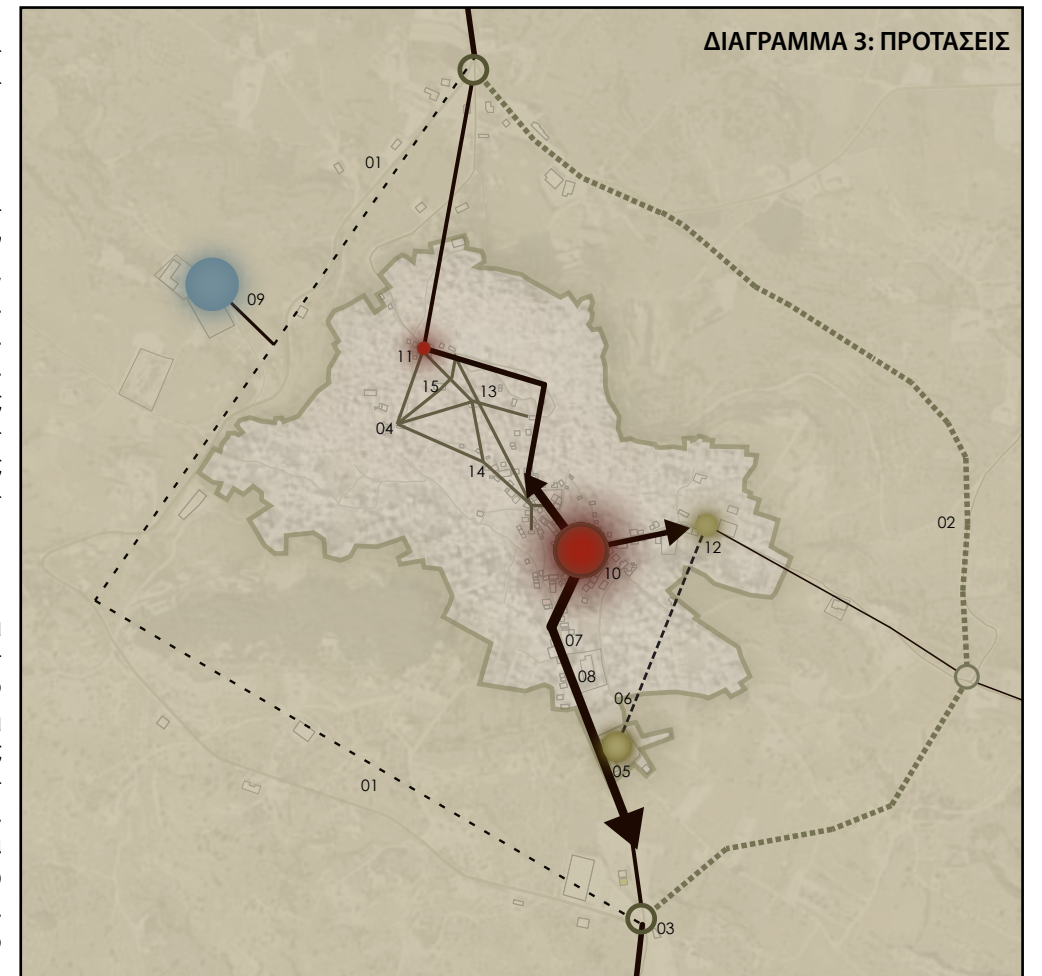
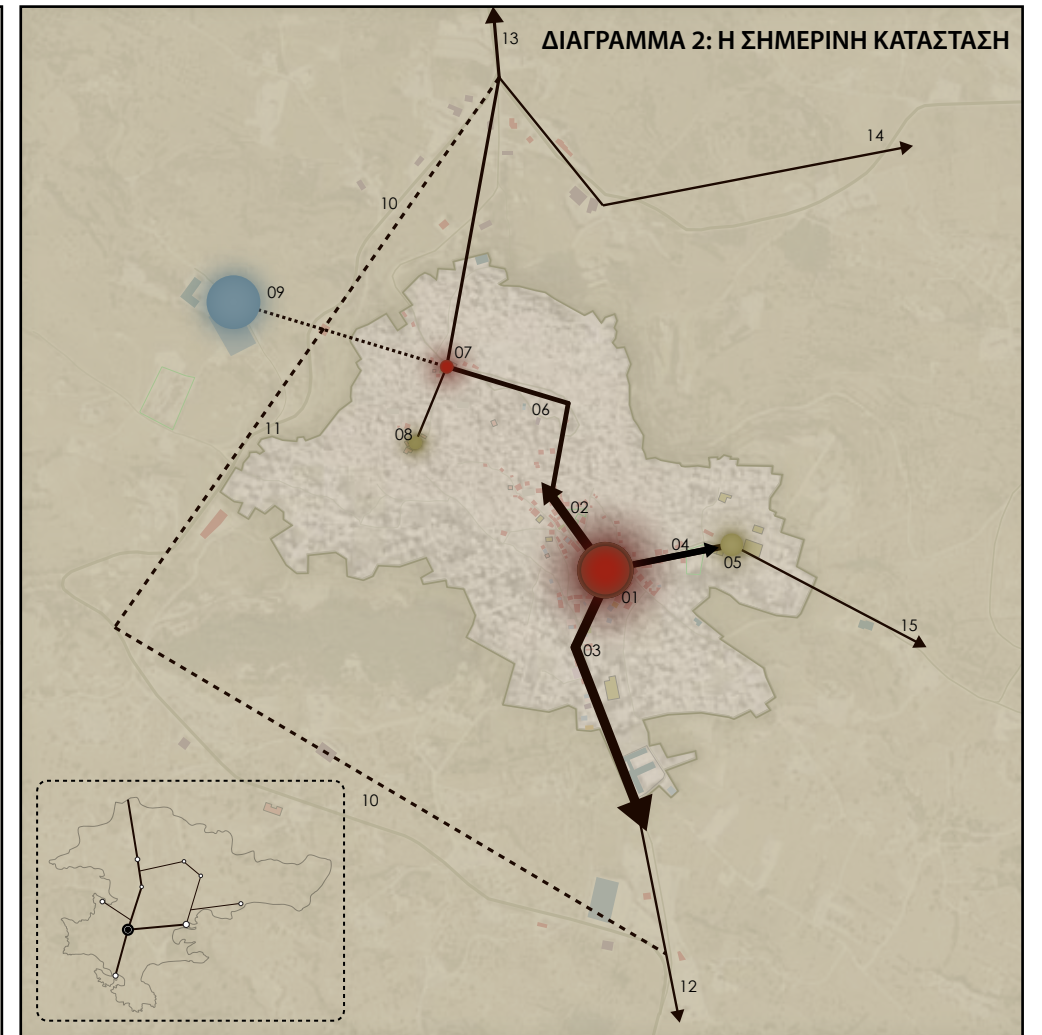
Επισήμανση των χρήσεων, πλην της κατοικίας, με υπόβαθρο τους κύριους δρόμους του οικισμού.

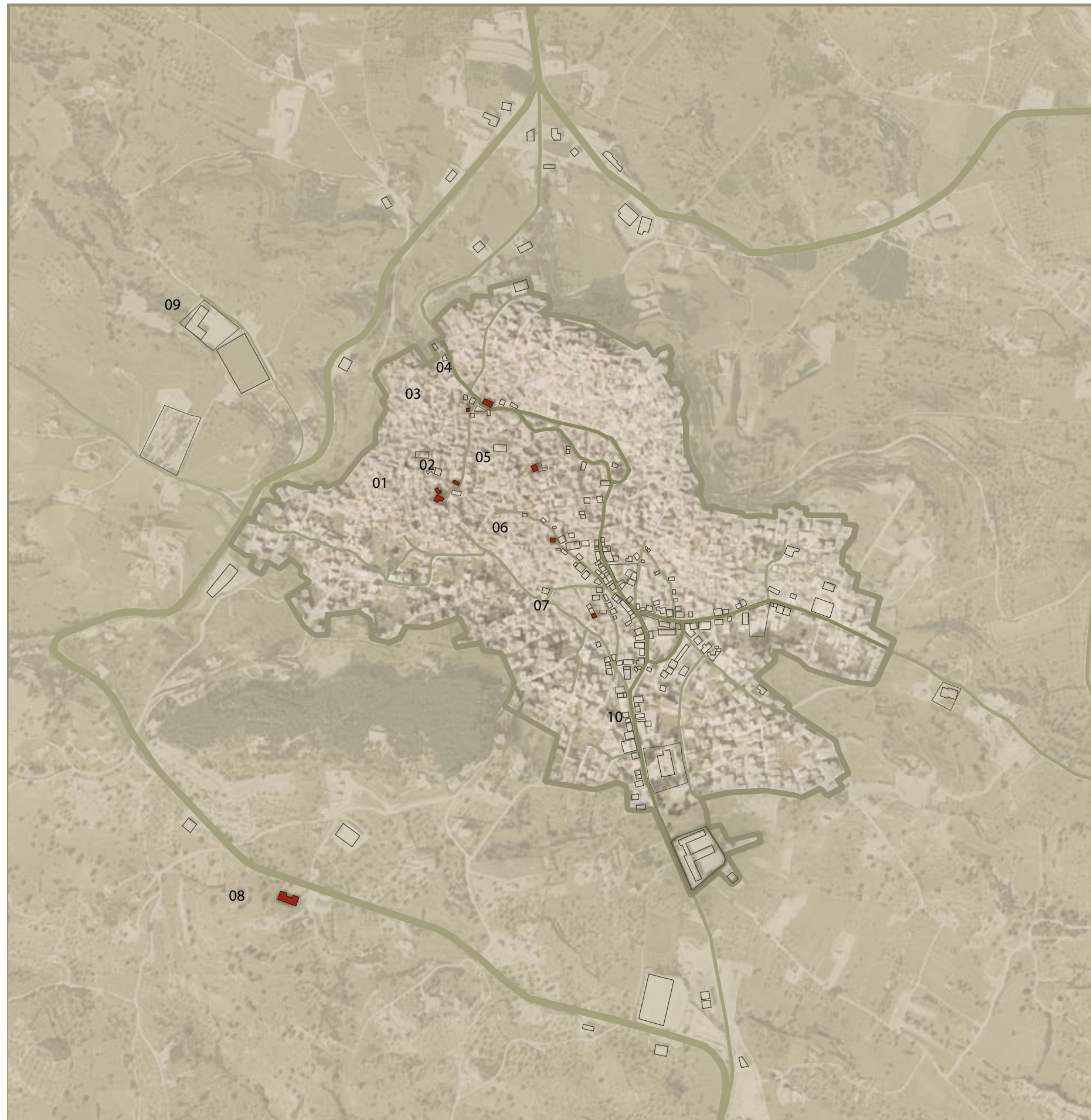
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2: ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

01. Κεντρική πλατεία, 02. οδ. Μιχαήλ Χάσπαρη, 03. οδ. Παντανάσσης, 04. οδ. Αγίων Αναργύρων, 05. Νέο κέντρο υπηρεσιών, 06. οδ. Δημοκρατίας, 07. Κάτω Πλατεία, 08. Δημαρχείο, 09. Ενιαίο Λύκειο Κρανιδίου, 10. Περιφερειακός πόλης, 11. Στάση ΚΤΕΛ, 12. Επαρχιακή οδός Επιδαύρου-Κόστα προς Πορτοχέλι, 13. Επαρχιακή οδός Επιδαύρου-Κόστα προς Αθήνα, 14. Επαρχιακή οδός προς Ερμιόνη, 15. Αγροτική οδός προς Ερμιόνη (μέσω Αγ. Αναργύρων).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

01. Περιφερειακός πόλης, 02. Πρόταση χάραξης νέου περιφερειακού, 03. Πρόταση για νέο κόμβο περιφερειακού, 04. Το σημερινό δημαρχείο, 05. Προτεινόμενη θέση νέου δημαρχείου, 06. Βοηθητικός δρόμος (σύνδεση με το κέντρο), 07. Σταθμός ΚΤΕΛ, 08. Κέντρο Υγείας Κρανιδίου, 09. Προτεινόμενος πυρήνας εκπαίδευσης και αθλητισμού, 10. Κεντρική πλατεία, 11. Κάτω Πλατεία, 12. Νέος πυρήνας υπηρεσιών, 13. Δημοτική Βιβλιοθήκη, 14. Λαογραφικό Μουσείο, 15. Ι.Ν. Αγ. Ιωάννη Προδρόμου.

ΧΑΡΤΗΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΥ - ΥΠΟΜΝΗΜΑ: 01. Δημαρχείο, 02. Κτίριο Τεχνικής Υπηρεσίας, 03. Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών, 04. Δ.Ε.Υ.Α.Ε.Ρ., 05. Δημοτική Βιβλιοθήκη, 06. Λαογραφικό Μουσείο, 07. Δημοτική Χορευτική Ομάδα, 08. Πολεοδομία, 09. Ενιαίο Λύκειο Κρανιδίου (αίθουσα εκδηλώσεων), 10. Προτεινόμενη θέση νέου Δημαρχείου

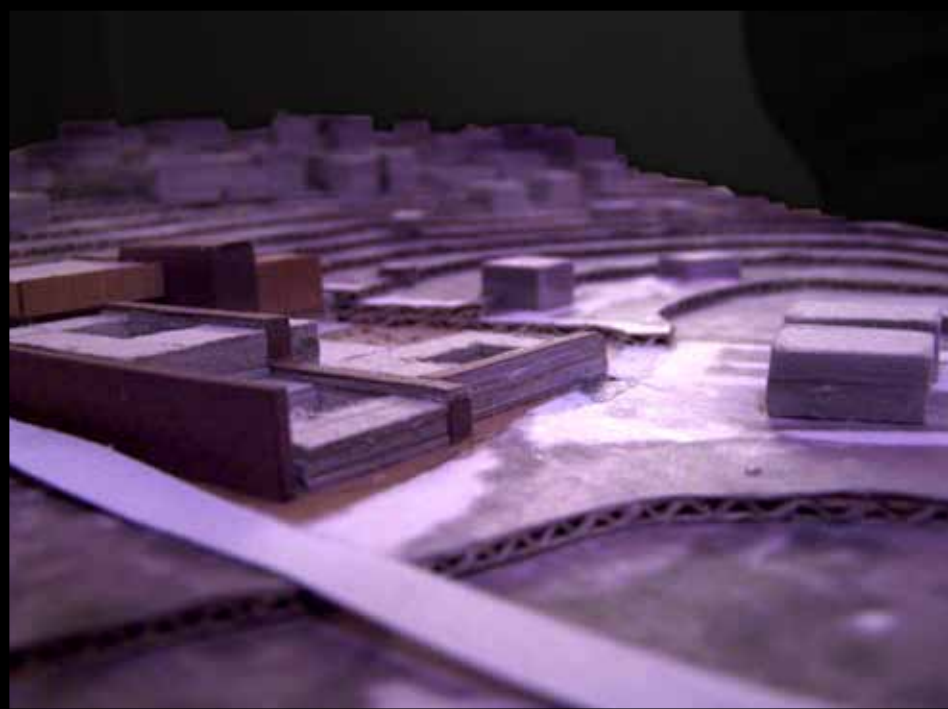
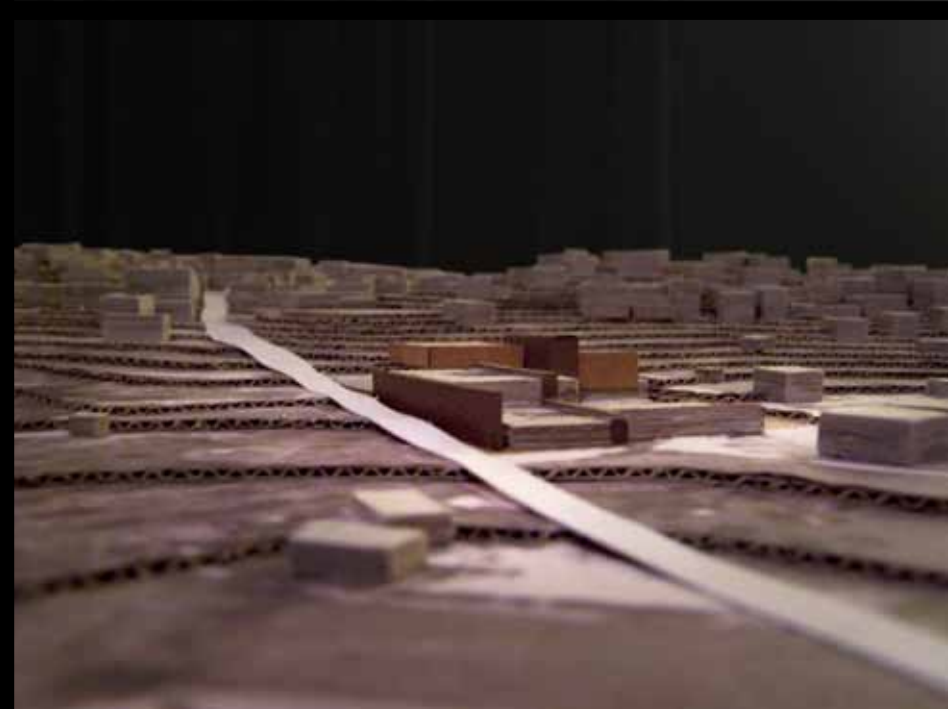
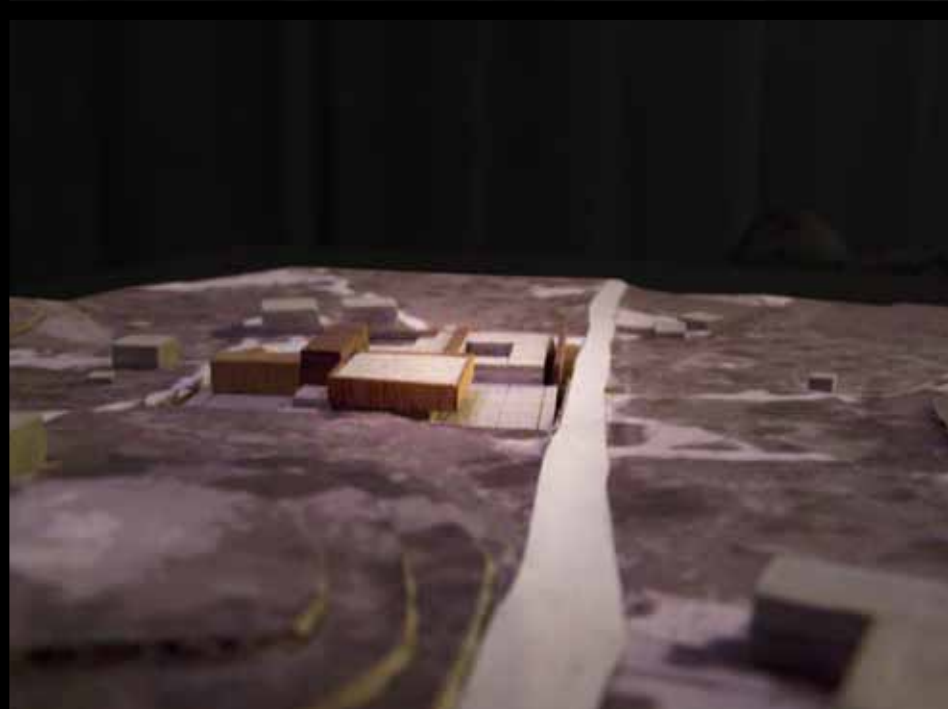
ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ

Το υπάρχον Δημαρχείο του Κρανιδίου (έδρα του πρώην Δήμου Κρανιδίου, και σήμερα του Καλλικρατικού Δήμου Ερμιονίδας) στεγάζεται σε ιδιόκτητο διατηρητέο κτίσμα, χαρακτηριστικό της τοπικής παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, που βρίσκεται στον πυρήνα του ιστορικού τμήματος του οικισμού. Ως και τη δεκαετία του 1960 η περιοχή γύρω από το Δημαρχείο αποτελούσε τον πυρήνα του “Κάτω Κρανιδίου”, δηλαδή της μίας από τις δύο κύριες “γειτονίες” (πολεοδομικός τομέας) του οικισμού. Ο πυρήνας συγκέντρωνε καταστήματα, καφενεία και άλλες χρήσεις, παράλληλα βέβαια με την κατοικία. Τα τελευταία 40 χρόνια, όμως, οι χρήσεις σε αυτό το κομμάτι του οικισμού άρχισαν να υποχωρούν και να μεταφέρονται κατά κύριο λόγο στο νότιο τμήμα (“Πάνω Κρανίδι”), αφήνοντας πίσω ένα μικρό τοπικό κέντρο γύρω από την Κάτω Πλατεία (η κίνηση αυτή συμπίπτει με την αυξανόμενη χρήση του αυτοκινήτου). Το Δημαρχείο, όμως, (για ιστορικούς κυρίως λόγους) διατηρήθηκε στη θέση που είχε από το 1841. Η θέση του σημερινού Δημαρχείου στο εσωτερικό του ιστορικού οικισμού είναι ιδιαίτερα ακατάλληλη για τη σύγχρονη χρήση του κτιρίου, λόγω της μορφής του αστικού ιστού στο πυκνοδομημένο τμήμα του οικισμού (ακανόνιστοι στενοί δρόμοι, συχνά αδιέξοδα, μεγάλες κλίσεις, πλήρης απουσία ελεύθερων δημόσιων χώρων και χώρων στάθμευσης). Με την πάροδο του χρόνου, όσο οι αρμοδιότητες του Δήμου αυξάνονταν, το Δημαρχείο αναγκάστηκε να επεκταθεί πέρα από το αρχικό κτίριο, σε μια πληθώρα ιδιόκτητων και ενοικιαζόμενων κτισμάτων, που στεγάζουν τις διάφορες υπηρεσίες. Για παράδειγμα, το Δημοτικό Συμβούλιο τελείει στην αίθουσα εκδηλώσεων του Ενιαίου Λυκείου, επίσης εκτός του οικισμού. Ακόμα και έτσι όμως παρατηρείται πρόβλημα έλλειψης χώρου, αλλά και δυσκολία συντονισμού και ορθολογικής (και οικονομικής) διαχείρισης χώρου. Η ανάγκη για συγκέντρωση των υπηρεσιών του Δήμου σε ένα ενιαίο συγκρότημα παρουσιάζεται επιτακτική. Ταυτόχρονα, με την απομάκρυνση των πιο “έντονων” σύγχρονων χρήσεων από τον πυρήνα του παλιού οικισμού, ο οποίος αποτελεί κατά κύριο λόγο περιοχή κατοικίας, επιτυγχάνεται η αποφόρτιση του δικτύου του οικισμού (όπως είδαμε ακατάλληλο για έντονη χρήση του αυτοκινήτου) και προστατεύεται ο παραδοσιακός χαρακτήρας και το γραφικό ύφος του οικισμού. Το ιστορικό κτίριο του Δημαρχείου θα μπορούσε σε αυτήν την περίπτωση να φιλοξενήσει πολιτιστικές δράσεις, αλλά και να λειτουργήσει μαζί με άλλα αξιόλογα κτίρια που βρίσκονται στον παραδοσιακό πυρήνα, ως κόμβος ενός “δικτύου” πολιτιστικών χρήσεων και περιπάτου γνωριμίας με την ιστορία και τον πολιτισμό της περιοχής.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ. αριστερά: κτίριο Λαογραφικού Μουσείου Κρανιδίου [06], δεξιά: ιστορικό κτίριο Δημαρχείου Κρανιδίου [01]. Στην επόμενη σελίδα: μακέτα κλίμακας 1:5000 - Ο οικισμός.

ΤΟ ΟΙΚΟΠΕΔΟ

Οι αλλαγές που επήλθαν στην πρωτοβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση μετασχημάτισαν “Καποδίστριας” και “Καλλικράτης”, δηλαδή η συνένωση, αρχικά, κοινοτήτων και, στη συνέχεια, δήμων για τη δημιουργία μεγαλύτερων διοικητικών ενότητων έχει δημιουργήσει νέα δεδομένα που επηρεάζουν την πολεοδομική θεώρηση του οικισμού που εξετάζουμε. Μετά την τελευταία φάση συνένωσης, το Κρανίδι καθίσταται πρωτεύουσα του διευρυμένου δήμου Ερμιονίδας, που περιλαμβάνει τις περιοχές των πρώην Δήμων Κρανιδίου και Ερμιόνης.

Το Κρανίδι καλείται να λειτουργήσει ως ένα υπερτοπικό-διαδημοτικό κέντρο λήψης αποφάσεων και συντονισμού των δράσεων για ολόκληρο το Δήμο Ερμιονίδας. Πυκνωτής όλων αυτών των λειτουργιών θα είναι το νέο κτίριο του Δημαρχείου.

Η απόφαση για τη χωροθέτηση του νέου κτιρίου είναι κρίσιμη για την σωστή λειτουργία του Δήμου σε επίπεδο εξυπηρέτησεων αλλά και συμβολισμού. Ιστορικά, το κτίριο του δημαρχείου βρισκόταν στο κεντρικότερο σημείο του οικισμού, συνηθέστερα σε άμεση σχέση με κάποιον σημαντικό υπαίθριο δημόσιο χώρο. Αποτελούσε έτσι ένα σημείο αναφοράς, γύρω από το οποίο αναπτυσσόταν η δημόσια ζωή της πόλης. Το μοντέλο αυτό συναντάται τόσο σε μεγάλες πόλεις όσο και σε μικρότερους οικισμούς της περιφέρειας. Η αυτοδιοίκηση τοποθετείται έτσι στο κέντρο, λειτουργικό και συμβολικό, της τοπικής ζωής.

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ

Το υπάρχον Δημαρχείο του Κρανιδίου (έδρα του πρώην Δήμου Κρανιδίου, και σήμερα του Καλλικρατικού Δήμου Ερμιονίδας) στεγάζεται σε ιδιόκτητο διατηρητέο κτίσμα, χαρακτηριστικό της τοπικής παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, που βρίσκεται στον πυρήνα του ιστορικού τμήματος του οικισμού. Ως και τη δεκαετία του 1960 η περιοχή γύρω από το Δημαρχείο αποτελούσε τον πυρήνα του “Κάτω Κρανιδίου”, δηλαδή της μίας από τις δύο κύριες “γειτονιές” (πολεοδομικούς τομείς) του οικισμού. Ο πυρήνας συγκέντρωνε καταστήματα, καφενεία και άλλες χρήσεις, παράλληλα βέβαια με την κατοικία. Τα τελευταία 40 χρόνια, όμως, οι χρήσεις σε αυτό το κομμάτι του οικισμού άρχισαν να υποχωρούν και να μεταφέρονται κατά κύριο λόγο στο νότιο τμήμα (“Πάνω Κρανίδι”), αφήνοντας πίσω ένα μικρό τοπικό κέντρο γύρω από την Κάτω Πλατεία (η κίνηση αυτή συμπίπτει με την αυξανόμενη χρήση του αυτοκινήτου). Το Δημαρχείο, όμως, (για ιστορικούς κυρίως λόγους) διατηρήθηκε στη θέση που είχε από το 1841.

Βλέπουμε λοιπόν πώς, ενώ τη θέση του παλιού Δημαρχείου ακολουθούσε το πολεοδομικό μοντέλο που αναφέρθηκε παραπάνω, δηλαδή στον πυρήνα του ιστορικού οικισμού, οι αλλαγές που επήλθαν, αρχικά από τη μεταφορά του “κέντρου βάρους” των χρήσεων προς το Πάνω Κρανίδι, και πρόσφατα, η διεύρυνση του Δήμου πολύ έξω από τα όρια του οικισμού του Κρανιδίου, έχουν καταστήσει απαραίτητη την επανεξέταση της χωροθέτησης του σημαντικότερου δημόσιου κτιρίου της περιοχής.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ

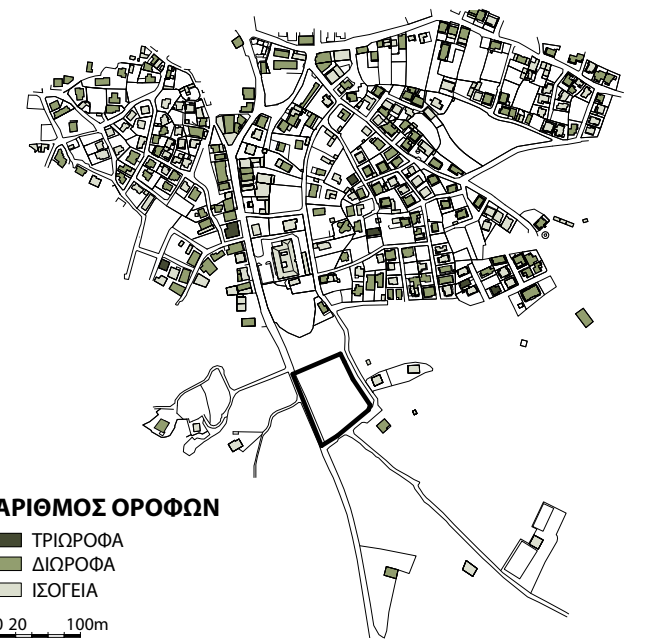
Η εξυπηρέτηση των αναγκών της σύγχρονης ζωής και τα βάρη που εναποθέτει το νέο μοντέλο της τοπικής αυτοδιοίκησης αποτεούν πρόκληση για μια επαρχιακή κωμόπολη, ειδικά αν, όπως στην περίπτωση του Κρανιδίου, πρόκειται για οικισμό με ιδιαίτερο πολεοδομικό χαρακτήρα. Το πολεοδομικό μοντέλο του Κρανιδίου οικισμού μπορεί να περιγραφεί σχηματικά ως ένας συμπαγής ιστορικός-παραδοσιακός πυρήνας κατοικίας με σύγχρονους “δρόμους” ανάπτυξης στην περιφέρεια αυτού. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, το κέντρο βάρους των δημόσιων λειτουργιών του οικισμού εντοπίζεται στο νοτιοανατολικό τμήμα του (Πάνω Κρανίδι) και ειδικότερα γύρω από την κεντρική πλατεία (Πλατεία Κύπρου, ή Πάνω Πλατεία) καθώς και κατά μήκος των τριών δρόμων που διαφεύγουν ακτινικά από αυτήν: βόρεια κατά μήκος της κύριας οδού προς Κάτω Πλατεία (οδός Μιχαήλ Χάσπαρη), νότια κατά μήκος της κύριας οδού προς Πόρτο Χέλι (οδός Παντανάσσης) και τέλος ανατολικά κατά μήκος της οδού προς Παιδικό Σταθμό (οδός Αγίων Αναργύρων). Η προτεινόμενη θέση για το νέο δημαρχείο βρίσκεται πάνω στο δεύτερο άξονα ανάπτυξης (προς νότο), πάνω στο σημερινό όριο του οικισμού. Από τους τρεις “δρόμους ανάπτυξης” που αναφέρθηκαν παραπάνω, εκτιμάται

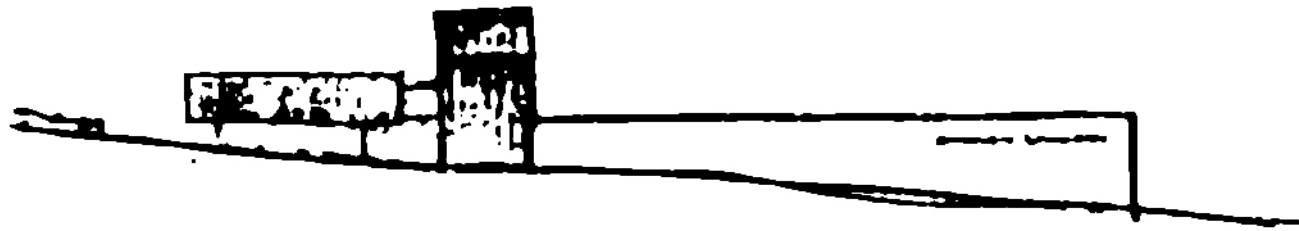
ότι αυτός έχει τις μεγαλύτερες προοπτικές εξέλιξης στο μέλλον. Στην περιοχή γύρω από το οικόπεδο, πάντοτε πάνω στον κεντρικό δρόμο, βρίσκουμε χρήσεις όπως εμπόριο, γραφεία, ιδιωτικές υπηρεσίες υγείας, ως και υποκατάστημα τράπεζας, αλλά και σημαντικές δημόσιες λειτουργίες, όπως το σταθμό του ΚΤΕΛ και το Κέντρο Υγείας Κρανιδίου. Όπως έχει ήδη φανεί από τις τάσεις της ελεύθερης (όχι σχεδιασμένης) πολεοδομικής ανάπτυξης, ο παραδοσιακός πυρήνας του οικισμού αδυνατεί να παραλάβει τις λειτουργίες που απαιτεί η σύγχρονη ζωή και για το λόγο αυτό εγκαταλείπεται. Από την παραπάνω διαπίστωση εξαιρείται προφανώς η χρήση της κατοικίας (πρώτης ή δεύτερης) που μπορεί με μικρές πολεοδομικές παρεμβάσεις (πχ εξορθολογισμός του δικτύου κυκλοφορίας, πρόγραμμα μονοδρομήσεων, σημειακές παρεμβάσεις) να εξυπηρετηθεί πλήρως στο παραδοσιακό τμήμα του οικισμού. Επιπλέον, η λειτουργία του ιστορικού πυρήνα ως περιοχή γενικής κατοικίας θα μπορούσε να διευκολυνθεί με την απομάκρυνση των δημόσιων λειτουργιών που επιβαρύνουν περισσότερο το “στριφνό” οικιστικό ιστό (πχ δημόσιες υπηρεσίες). Η παραπάνω αρχή θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για μια γενικότερη προσπάθεια καθολικού σχεδιασμού σε επίπεδο πόλης, με σχεδιαστικό στόχο την ορθολογική οργάνωση των χρήσεων όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί μέσω της μη εξαναγκασμένης πολεοδομικής ανάπτυξης.

Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ

Όπως είδαμε, ως θέση για το Δημαρχείο-Διοικητήριο προτείνεται το οικόπεδο όπου σήμερα βρίσκονται τα κτίρια του Γυμνασίου και του ΤΕΕ Κρανιδίου. Κρίσιμος παράγοντας για τη χωροθέτηση του κτιρίου είναι η διασφάλιση της κινητικότητας, δηλαδή η εύκολη προσβασιμότητα με δημόσια και ιδιωτικά μέσα. Το οικόπεδο βρίσκεται πάνω στην κεντρική οδό Επιδάουρου-Πορτοχελίου, που διασχίζει το Κρανίδι, σε απόσταση 400μ. περίπου από τη διασταύρωση με τον περιφερειακό δρόμο, νότια του οικισμού. Η θέση αυτή εξασφαλίζει τη δυνατότητα εύκολης πρόσβασης στις υπηρεσίες του Δημαρχείου για τους δημότες όλων των κοινοτήτων, χωρίς να επιβαρύνει το εσωτερικό δίκτυο του οικισμού με επιπλέον κυκλοφοριακό φόρτο, τον οποίο αυτό δεν είναι δυνατό να εξυπηρετήσει. Η πρόσβαση με το αυτοκίνητο διευκολύνεται από την ύπαρξη του παράλληλου βοηθητικού δρόμου, που σήμερα χρησιμοποιείται σε ώρες κυκλοφοριακής αιχμής ως εναλλακτική διαδρομή προς το κέντρο. Πέρα από το χώρο στάθμευσης που περιλαμβάνεται στο συγκρότημα, τα άδεια οικόπεδα γύρω από το νέο δημαρχείο μπορούν, με ελάχιστη διαμόρφωση, να αποτελέσουν χώρους υπαίθριας στάθμευσης για το κοινό σε ιδιαίτερες περιπτώσεις (πχ. πολιτιστικές εκδηλώσεις), όπως άλλωστε συμβαίνει ήδη. Ταυτόχρονα, το επιλεγμένο οικόπεδο εξυπηρετείται από την πρόσφατη μεταφορά του σταθμού ΚΤΕΛ περίπου στη θέση που προβλεπόταν αρχικά από το σχέδιο Μαρασλή, στο οικόπεδο που συνορεύει προς νότο με το Κέντρο Υγείας Κρανιδίου, πάνω στην κύρια οδό του οικισμού (απόσταση περίπου 200μ. από το νέο Δημαρχείο).

Το οικόπεδο που επιλέχθηκε βρίσκεται στο όριο του οικισμού και εντάσσεται σε μια περιοχή κατά κύριο λόγο αδόμητη, όπου κυριαρχεί το φυσικό περιβάλλον πάνω στο δομημένο. Ταυτόχρονα όμως διακρίνονται σαφείς τάσεις επέκτασης του οικισμού προς αυτήν την κατεύθυνση, κυρίως κατά μήκος της κύριας οδικής αρτηρίας. Ελάχιστα κτίσματα, μικρής κλίμακας, βρίσκονται σε άμεση σχέση με το οικόπεδο (τρεις κατοικίες, μια υπέργεια δεξαμενή). Το τοπίο κυριαρχεί. Καθώς το έδαφος χαμηλώνει προς το νότο, η θέα ανοίγεται προς τα χωράφια και τους χαμηλούς λόφους, διάσπαρτους με ελαιόδεντρα, που διαδέχονται ο ένας τον άλλον. Η προσαρμογή του νέου κτιρίου στην κλίμακα της περιοχής (μικρά ύψη, περιορισμένοι κτιριακοί όγκοι), αλλά και στο φυσικό τοπίο, κυρίως όσον αφορά τα χρώματα (υλικά και φύτευση) ήταν οι δύο βασικές επιλογές που υπαγορεύτηκαν από αυτό το “διάβασμα” του οικοπέδου. Την ίδια στιγμή όμως είναι απαραίτητο το κτίριο του δημαρχείου να σηματοδοτεί την παρουσία του, ως το σημαντικότερο δημόσιο κτίριο της περιοχής. Επιδιώκεται λοιπόν η δημιουργία μιας ισχυρής δημόσιας εικόνας του δημαρχείου με τη διαμόρφωση της δυτικής όψης - ορίου προς τον κύριο δρόμο. Η συνθετική διαδικασία αποτέλεσε μια προσπάθεια εύρεσης του σημείου ισορροπίας ανάμεσα στις δύο απαιτήσεις που προβάλλει, από τη μία, το περιβάλλον στο οποίο εντάσσεται το κτίριο και, από την άλλη, το πρόγραμμα-σενάριο το οποίο αυτό καλείται να εξυπηρετήσει.

ΟΡΙΑ

Ένα ισχυρό μέτωπο διαμορφώνει την όψη του κτιρίου προς τον κύριο δρόμο. Με τον τρόπο αυτό δηλώνεται ο δημόσιος χαρακτήρας του συγκροτήματος και υπογραμμίζεται η βαρύτητα του δημαρχείου, ως μοναδικού σημαντικού δημόσιου κτιρίου, στο χάρτη της περιοχής. Η διαμόρφωση ισχυρού ορίου, αλλά και το ιδιαίτερο υλικό με το οποίο το όριο αυτό υλοποιείται, αποτελούν πρωταρχική συνθετική επιλογή.

Η νότια όψη του συγκροτήματος (προς τον πλάγιο δρόμο) αποτελεί ένα δεύτερο συνεχές μέτωπο προς το δημόσιο χώρο, δηλώνοντας την κλίμακα και το δημόσιο χαρακτήρα του κτιρίου. Η συνέχεια της όψης διακόπτεται για να σηματοδοτήσει βασικές εισόδους/ κόμβους κυκλοφορίας. Σε αντίθεση όμως με το συμπαγή όψη προς τον κύριο δρόμο, το νότιο μέτωπο "διαρρηγνύεται", αφήνοντας το βλέμμα να διαπεράσει την όψη και να εισχωρήσει στο κτίριο, πετυχαίνοντας την οπτική ενοποίηση του μέσα με το έξω, των εσωτερικών αιθρίων με το εξωτερικό περιβάλλον. Το διαμπερές, "χαλαρό" όριο της νότιας όψης υλοποιείται με κατακόρυφες περσίδες, μια όψη που ισορροπεί ανάμεσα στη διαφάνεια και την ιδιωτικότητα.

ΤΟΜΗ ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑ (Δ) ΟΨΗ

ΤΟΜΗ ΣΤΟ ΝΟΤΙΟ ΟΡΙΟ

ΕΠΙΠΕΔΑ-ΚΛΙΜΑΚΑ

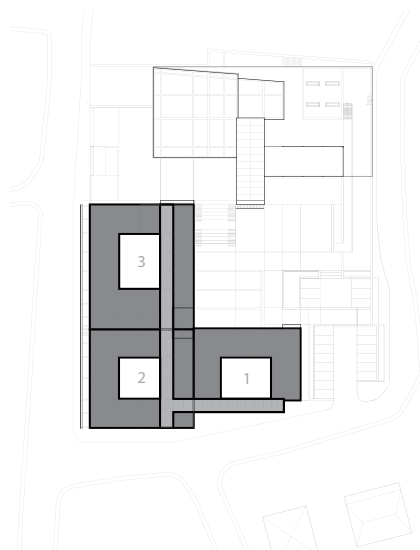
Βασικός συνθετικός στόχος είναι η προσαρμογή του κτιρίου στο ανάγλυφο, το χαρακτήρα και την κλίμακα της περιοχής επέμβασης, η οποία χαρακτηρίζεται από σχετικά αραιή, χαμηλή δόμηση ενταγμένη στο φυσικό περιβάλλον. Για να επιτευχθεί αυτό επιλέγεται μια πιο χαλαρή διάταξη χαμηλών κτιριακών όγκων, σε αντίστοιχη με μια αλληλουχία υπαίθριων δημόσιων χώρων. Οι όγκοι αναπτύσσονται σε διάφορες στάθμες, ακολουθώντας τις κλίσεις του εδάφους, με αποτέλεσμα το υψηλότερο σημείο του συγκροτήματος να μην ξεπερνά ποτέ τα 10.0 μέτρα από τη στάθμη του δρόμου στο ύψος αυτό. Επιπλέον, οι ψηλότεροι όγκοι βρίσκονται κατά κανόνα σε απόσταση από το δρόμο. Το νέο δημαρχείο παρουσιάζει έτσι την εικόνα ενός κτιρίου πολύ μικρότερης κλίμακας, σύμφωνης με τα δεδομένα της περιοχής, παρά τις αυξημένες απαιτήσεις του κτιριολογικού προγράμματος.

Το οικόπεδο έχει έντονη κλίση, με υψομετρική διαφορά 9 μέτρα από την ΒΔ στην ΝΑ γωνία. Οι κύριοι υπαίθριοι χώροι αναπτύσσονται σε δύο στάθμες (± 0.00 και $+4.90$). Το πάνω επίπεδο αποτελεί την κύρια σύνδεση του δημαρχείου με τον οικισμό. Αυτό επιτυγχάνεται με τον υπαίθριο χώρο (πλατεία) που ανοίγεται στον κύριο δρόμο. Το κάτω επίπεδο περιλαμβάνει το μεγάλο υπαίθριο χώρο (αυλή) στον οποίο εκτονώνονται οι διάφορες λειτουργίες, καθώς και υπαίθριο χώρο στάθμευσης. Η πρόσβαση με το αυτοκίνητο γίνεται από τον πλάγιο δρόμο (νότια όψη). Μια μεγάλη υπαίθρια διαμόρφωση με κερκίδες συνδέει τα δύο επίπεδα.

ΑΙΘΡΙΑ

Η ενότητα των υπηρεσιών (ωφέλιμη επιφάνεια 1048.93 τ.μ. σύμφωνα με το κτιριολογικό πρόγραμμα) οργανώνεται γύρω από τρία διαδοχικά ανεξάρτητα αιθρία. Ο τύπος του αιθρίου επιλέγεται καθώς εξασφαλίζει την εσωστρέφεια που απαιτούν οι χώροι εργασίας, οργανώνει την κυκλοφορία, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπει την οπτική ενοποίηση χώρων που δεν επικοινωνούν λειτουργικά, εισάγοντας το στοιχείο της διαφάνειας στη σύνθεση. Επιπλέον, το αιθριο λειτουργεί ως συνέχεια του υπαίθριου χώρου μέσα στο κτίριο, ενοποιώντας τις ξεχωριστές σφαίρες του “μέσα” και του “έξω” σε ένα συνεχές σύνολο χώρων με διαφορετικές ποιότητες. Τέλος, ο υπαίθριος χώρος στο κέντρο του αιθρίου μπορεί να χρησιμεύσει ως υπαίθριο καθιστικό με αυξημένο βαθμό ιδιωτικότητας (αναφερόμενος αποκλειστικά στους χώρους εργασίας που τον περικλείουν), ή κατά περίπτωση, σε συνδυασμό με άλλους υπαίθριους χώρους του συγκροτήματος.

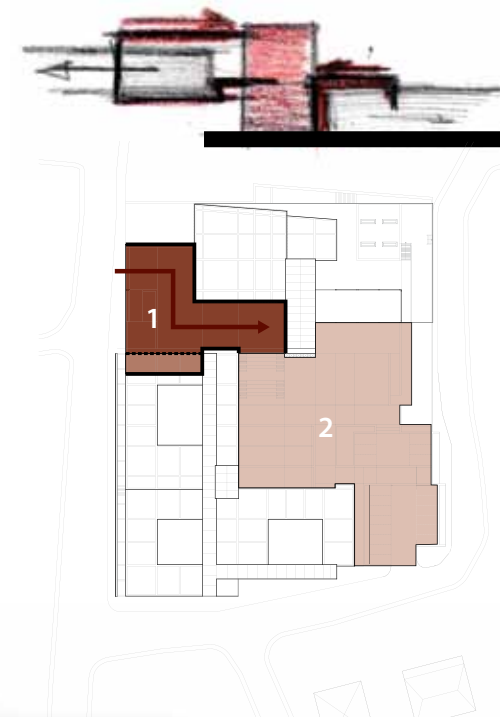
ΤΟΜΗ ΔΙΑΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΘΡΙΩΝ

ΥΠΑΙΘΡΙΟΙ ΧΩΡΟΙ

Ο μεγάλος υπαίθριος χώρος που βρίσκεται στο πάνω επίπεδο του συγκροτήματος (+4.95) και ανοίγεται στον κύριο δρόμο αποτελεί τον κύριο ανοιχτό δημόσιο χώρο του δημαρχείου, και, μέσω αυτού, τη σύνδεση του κτιρίου με τον οικισμό. Η μορφή του υπαίθριου χώρου (χαράξεις, όρια, υλικά, φύτευση) υπήρξε θέμα εκτενούς διερεύνησης, χωρίς να ξεφεύγει όμως ποτέ από το σχήμα της “αγκαλιάς”. Η πλατεία ανοίγεται προς το δρόμο, καταλαμβάνοντας περίπου το 1/3 του δυτικού μετώπου του συγκροτήματος, και στενεύει προς τα μέσα, σε μια προσπάθεια να “οδηγήσει” κατάλληλα τον επισκέπτη στις διάφορες εισόδους του δημαρχείου ή προς τη μεγάλη σκάλα που συνδέει την πλατεία με τον άλλο μεγάλο υπαίθριο χώρο του συγκροτήματος, στο κάτω επίπεδο (αυλή). Η διαμόρφωση του υπαίθριου χώρου γίνεται με όσο το δυνατόν λιγότερο έντονες κινήσεις (σημειακές φυτεύσεις, χαράξεις στο δάπεδο, αλλαγές υλικών).

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΑΙΘΡΙΩΝ ΧΩΡΩΝ. 1. Πλατεία στο πάνω επίπεδο (κύρια είσοδος στο συγκρότημα και σύνδεση με τον οικισμό), 2. Μεγάλη αυλή στο κάτω επίπεδο (υπαίθρια εκτόνωση χρήσεων). Κάτω: εσωτερικές όψεις πλατείας.

ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΕΣ ΠΕΡΣΙΔΕΣ. Οι ξύλινες περσίδες είναι ένα από τα υλικά που επιλέχθηκαν για τη διαμόρφωση των όψεων του κτιρίου στα σημεία που είναι επιθυμητή η διαφάνεια και η ορατότητα, αλλά η θέση και ο προσανατολισμός απαιτούν τη χρήση κάποιου στοιχείου ηλιοπροστασίας. Ο προσανατολισμός των κτιριακών όγκων (ΒΔ-ΝΑ) καθιστά καταλληλότερη τη χρήση κατακόρυφων περσίδων. Οι περσίδες τοποθετούνται ανάμεσα στα στοιχεία του φέροντα οργανισμού (στην περσίδα της όψης), ή περιβάλλουν τον όγκο του κτιρίου (σαν στοιχείο επένδυσης), όπως στον όροφο του δημοτικού συμβουλίου και τον όγκο της έκθεσης. Τα νερά, η υφή και η ζεστή απόχρωση του ξύλου δημιουργούν αντίθεση με το ανοιχτό γκρι του εμφανούς σκυροδέματος και τις αδρές επιφάνειες της επιχρισμένης τοιχοποιίας.

COR-TEN. Το CORTEN είναι η εμπορική ονομασία για ένα είδος προοξειδωμένου χάλυβα (κράμα σιδήρου, χαλκού φώσφορου και άνθρακα που αντιδρά με νερό και οξυγόνο, δημιουργώντας στην επιφάνεια ένα σταθερό στρώμα σκουριάς που προστατεύει το υλικό). Διατίθεται σε έτοιμες "κασσέτες" που προσαρμόζονται σε ένα μεταλλικό σκελετό. Υπάρχει δυνατότητα να διατηρηθεί με οποιοδήποτε σχέδιο, ανάλογα με το επιθυμητό ποσοστό διαφάνειας/ορατότητας. Χρησιμοποιείται για την επένδυση των όψεων, λειτουργώντας ταυτόχρονα ως στοιχείο ηλιοπροστασίας. Το σχέδιο που επιλέχθηκε τελικά για τη διάτρηση των φύλλων corten είναι αυτό που φαίνεται στις φωτογραφίες. Το ακανόνιστο μοτίβο διασποράς των διατρήσεων μπορεί εύκολα να τροποποιηθεί για να επιτύχει διαφορετικές συνθήκες φωτισμού/ηλιοπροστασίας/ορατότητας/ιδιωτικότητας.

ΔΑΠΕΔΑ // ΤΣΙΜΕΝΤΟΚΟΝΙΕΣ. Χρήση σε εσωτερικές και εξωτερικές επιφάνειες. Κατάλληλα για δημιουργία ποικιλίας επιφανειών, με τη χρήση διαφορετικών πρόσμικτων ή/και διαφορετικές κατεργασίες της τελικής επιφάνειας, πάντοτε σε γαίωδες αποχρώσεις. **ΜΑΡΜΑΡΑ.** Επιλογές για τη δαπεδόστρωση της μεγάλης πλατείας, που αποτελεί τον σημαντικότερο υπαίθριο δημόσιο χώρο του συγκροτήματος. Τοπικό μάρμαρο (Διδύμων, Καρναζέικο), σε τόνους του μπεζ-γκρι με διαφορετικές επεξεργασίες της επιφάνειας (αμμοβολή, χτενιστό, χτυπητό), για τη δημιουργία αδρών επιφανειών, που ταιριάζουν σε χρώμα και υφή με τις τσιμεντοκονίες άλλων τμημάτων του δαπέδου. **ΜΑΛΑΚΑ ΔΑΠΕΔΑ.** Η χρήση του φυσικού χρώματος και αδρανών διαφορετικού μεγέθους μαζί με τσιμέντο και άλλα πρόσμικτα για τη σταθεροποίησή τους, δημιουργεί επιφάνειες δαπέδου που εναρμονίζονται χρωματικά με τα υπόλοιπα υλικά, αλλά και με το φυσικό περιβάλλον. Ταυτόχρονα τα λεγόμενα "μαλακά" δάπεδα επιτρέπουν τη διέλευση του νερού, εμφανίζοντας έτσι καλύτερη βιοκλιματική συμπεριφορά.

ΔΟΜΗ. Ο σκελετός του κτιρίου (φέρων οργανισμός από στοιχεία οπλισμένου σκυροδέματος) αποκαλύπτεται στις όψεις, που οργανώνονται κατακόρυφα σε ζώνες από τις εμφανείς δοκούς, ενώ τα υποστυλώματα επαναλαμβάνουν το βήμα του κανάβου. Τα στοιχεία πλήρωσης διαφέρουν ανάλογα με τη θέση, τον προσανατολισμό και τη λειτουργία του χώρου (υαλοστάσια με μεταλλικό σκελετό σε χρώμα ανθρακί, κατακόρυφες ξύλινες περσίδες, βαριά στοιχεία από επιχρισμένη τοιχοποιία, τοιχεία από εμφανές σκυρόδεμα).

Πάνω, δίπλα ή ενδιάμεσα από τους χαμηλούς όγκους που διαμορφώνονται με τον παραπάνω τρόπο παρεμβάλλεται, προσαρτάται ή ακουμπά ένα δεύτερο σύστημα, με μεταλλικό φέροντα οργανισμό και στοιχεία πλήρωσης κατά περίπτωση απλά υαλοστάσια, ξύλινες κατακόρυφες περσίδες ή πάνελα διάτρητου corten. Οι μεταλλικές κατασκευές αποτελούν κατά κανόνα τους κύριους χώρους κίνησης και ταυτίζονται με βασικούς συνθετικούς άξονες του συγκροτήματος.

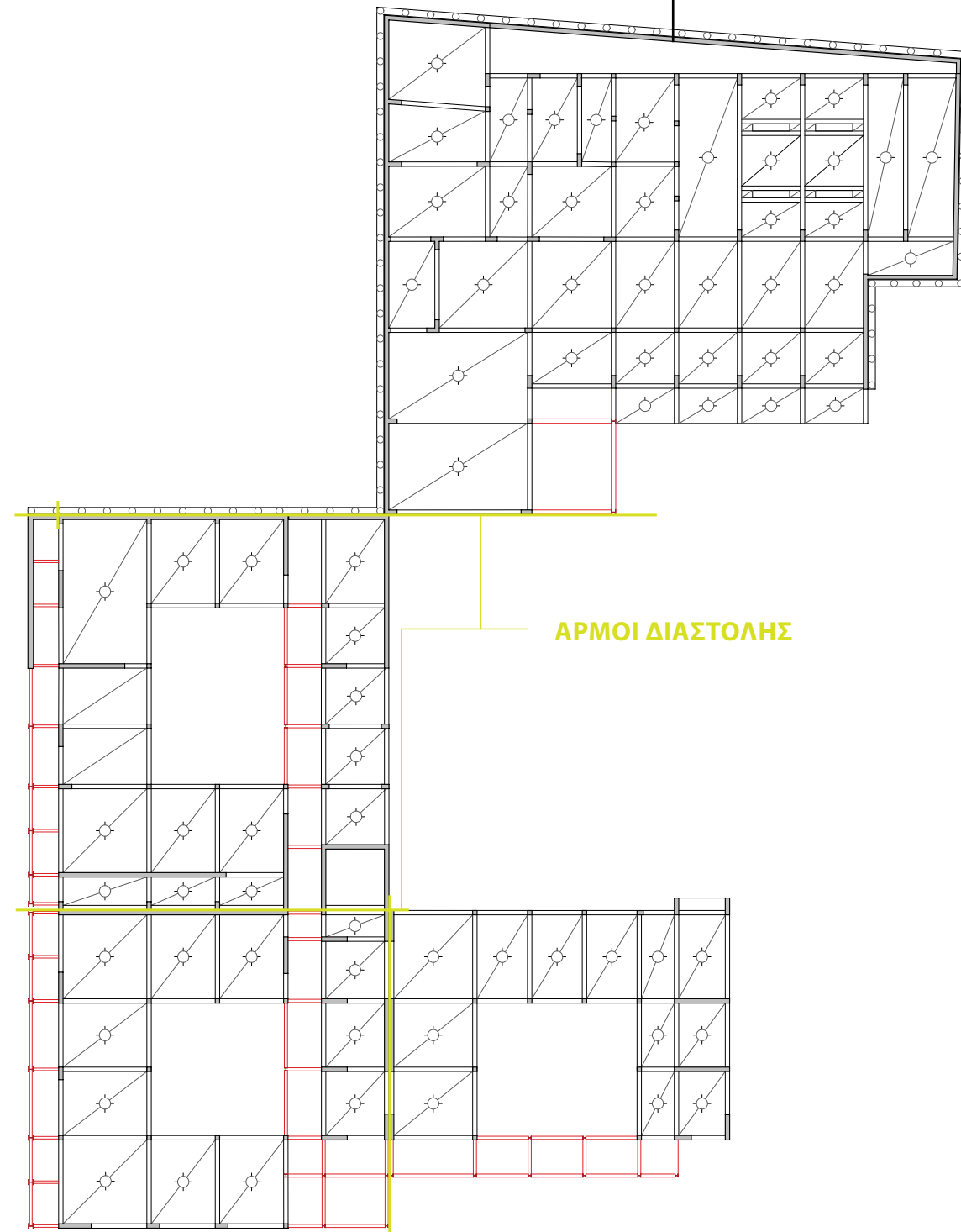

ΦΥΤΕΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΑ. Τα φυτεμένα δώματα αυξάνουν τις "πράσινες" επιφάνειες του συγκροτήματος, οι οποίες αναπτύσσονται σε διάφορα επίπεδα, ενώ βελτιώνουν την θερμική συμπεριφορά του. Η φύτευση αποτελείται από χορτάρι και χαμηλά θαμνώδη φυτά (μεσογειακά, μυρωδικά). Το χρώμα και η υφή του ξερού χορταριού ταιριάζει χρωματικά με τα υλικά του κτιρίου αλλά και με το φυσικό περιβάλλον (μεσογειακό τοπίο), στο οποίο αυτό εντάσσεται.

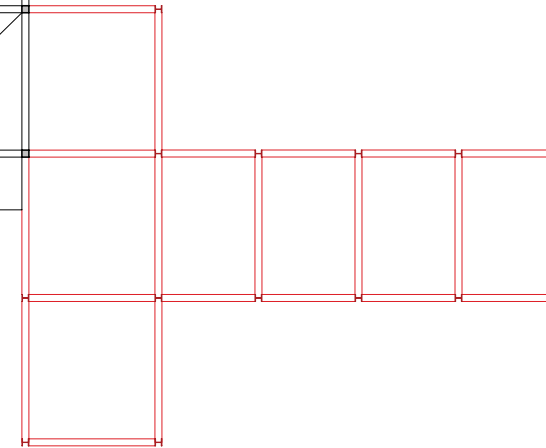
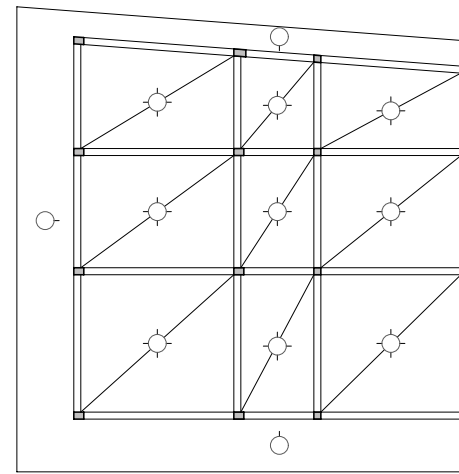

ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ. Κύριο υλικό πλήρωσης του φέροντα οργανισμού είναι η επιχρισμένη τοιχοποιία. Τα επιχρίσματα που χρησιμοποιούνται είναι αδρά, με διάφορες επεξεργασίες της επιφάνειας (χτενιστό, τριπτό, πεταχτό, αμμοβολημένο) και φυσικά χρώματα διαλυμένα μέσα στο μείγμα του επιχρίσματος. Τα χρώματα είναι γαιώδη (ώχρα, υποκίτρινο, χονδροκόκκινο). Οι αναλημματικοί τοίχοι που συμμετέχουν στη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου επενδύονται με τοιχοποιία. Η πέτρα που χρησιμοποιείται είναι τοπικό κροκαλοπαγές πέτρωμα (στρογγυλά βότσαλα σε τόνους του μπεζ, ανοιχτού γκρι, κόκκινου και συνδετικό υλικό κοκκινωπή άργιλο), χτισμένο με τσιμεντοκονία (λευκό τσιμέντο, μείγμα λευκής και κόκκινης άμμου). Το αποτέλεσμα που δίνει τελικά το συγκεκριμένο είδος τοιχοποιίας ταιριάζει απόλυτα με το φυσικό έδαφος της περιοχής, όπως αυτό αποκαλύπτεται στην τομή του).

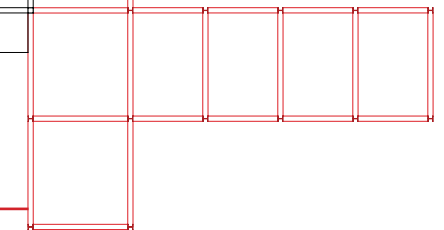
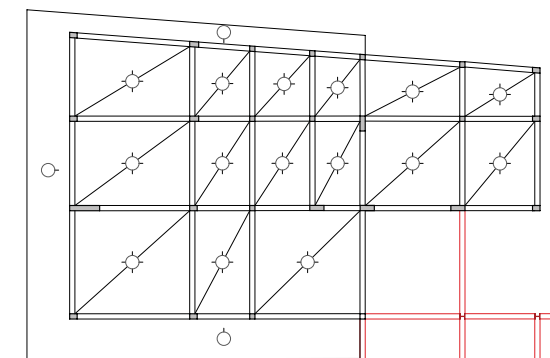
Φρεατοπάσσαλοι και εκτοξευόμενο σκυρόδεμα

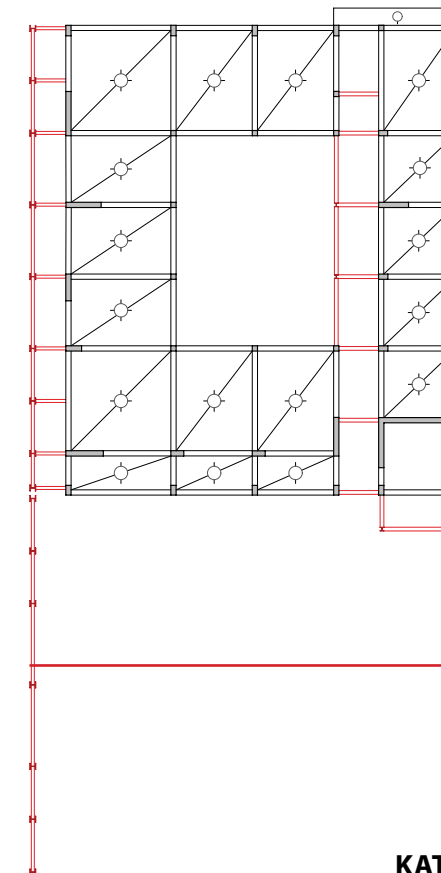
ΚΑΤΟΨΗ ΦΕΡΟΝΤΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ - ΕΠΙΠΕΔΟ 01

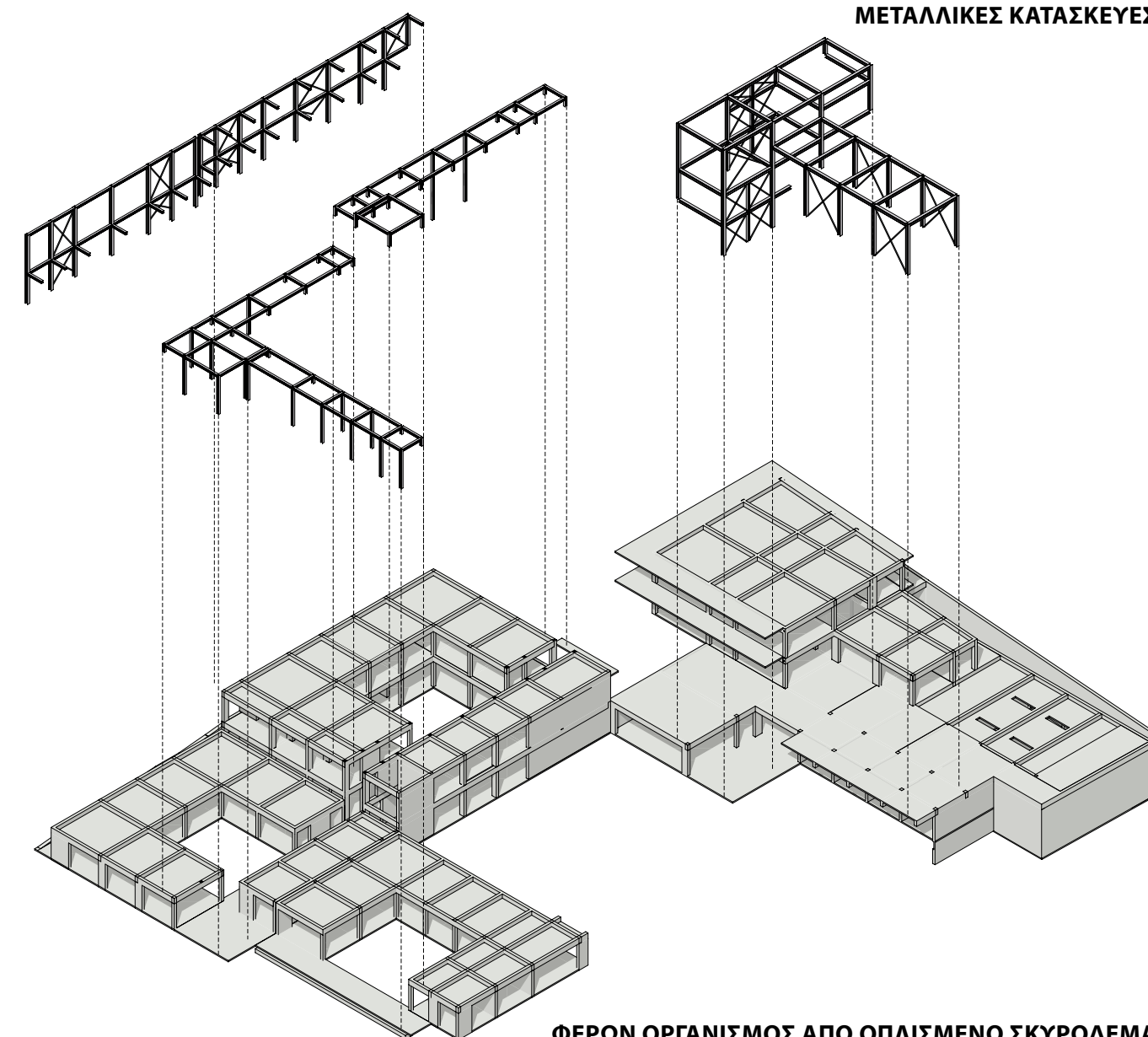
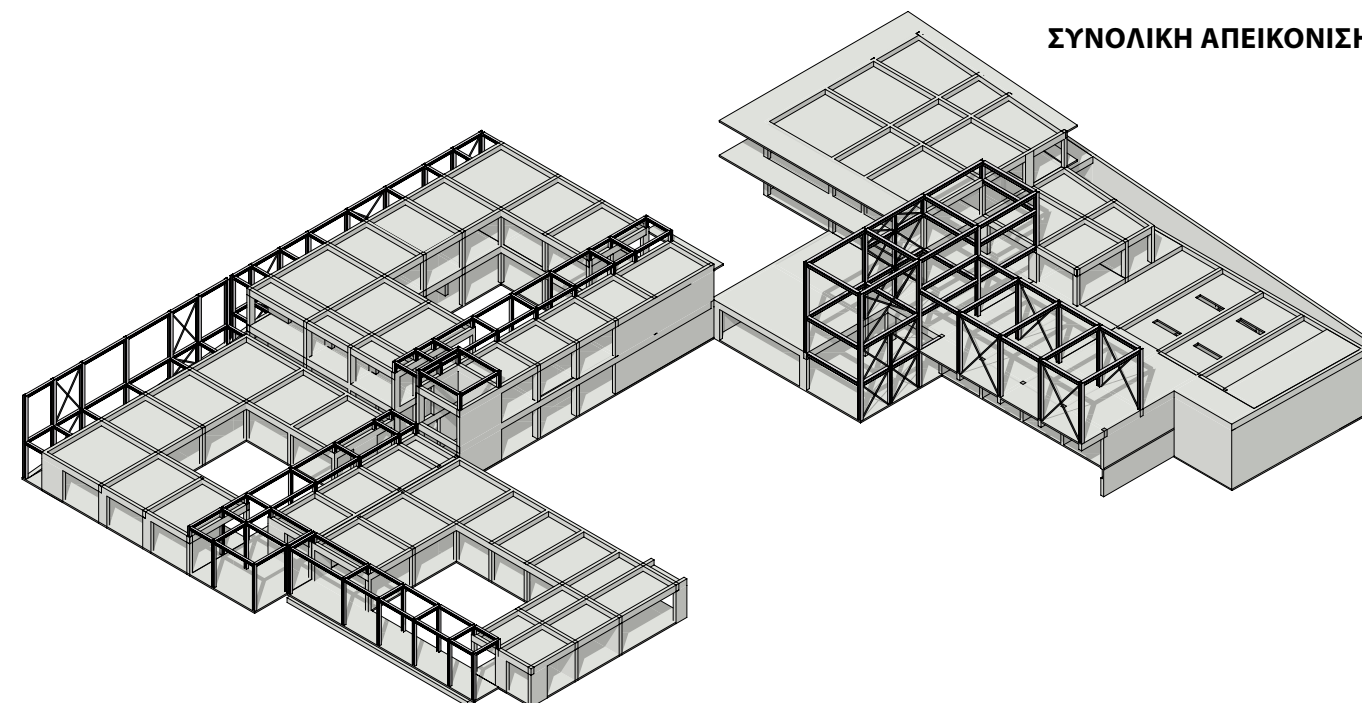
ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΦΕΡΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΦΕΡΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΚΑΤΟΨΗ ΦΕΡΟΝΤΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ - ΕΠΙΠΕΔΟ 02

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΦΕΡΟΝΤΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

Το κτίριο υλοποιείται με τη χρήση δύο διακριτών κατασκευαστικών συστημάτων. Το πρώτο είναι συμβατική κατασκευή με στοιχεία από οπλισμένο σκυρόδεμα, το οποίο “συμπληρώνεται” από ένα δεύτερο, “ελαφρύτερο” σύστημα από μεταλλικά φέροντα στοιχεία. Οι μεταλλικές κατασκευές στεγάζουν κυρίως χώρους κίνησης, οι οποίοι διακρίνονται με αυτόν τον τρόπο από τους πιο “βαρείς” όγκους των χώρων εργασίας και άλλων κύριων χρήσεων.

Το τμήμα του κτιρίου που υλοποιείται με οπλισμένο σκυρόδεμα, λόγω του μεγάλου μήκους (πλέον των 50 μέτρων), είναι απαραίτητο να χωρίζεται σε επιμέρους τμήματα με σεισμικούς αρμούς, όπως αυτοί σημειώνονται στην κάτοψη του επιπέδου 01.

Όσον αφορά τον τρόπο συνεργασίας των δύο κατασκευαστικών συστημάτων, επιλέχθηκε η λύση της πάκτωσης των μεταλλικών στοιχείων πάνω στα στοιχεία από οπλισμένο σκυρόδεμα. Με τον τρόπο αυτό, η μεταλλική κατασκευή “δανείζεται” ακαμψία από τους πιο συμπαγείς και άκαμπτους όγκους της κατασκευής από οπλισμένο σκυρόδεμα. Στα αξονομετρικά σχέδια σημειώνονται επίσης οι θέσεις πρόσθετων στοιχείων ακαμψίας, που είναι απαραίτητα για τη μεταλλική κατασκευή (τα στοιχεία αυτά είναι απολύτως ενδεικτικά και δεν αποτελούν αποτέλεσμα οικοδομικής επίλυσης των μεταλλικών φορέων). Η εναλλακτική λύση, της δημιουργίας ανεξάρτητης αυτοφερόμενης μεταλλικής κατασκευής, ειδικά στην περίπτωση των μεταλλικών διαδρόμων στο τμήμα των υπηρεσιών, αν και κατασκευαστικά πιο ξεκάθαρη, εγκαταλείφθηκε εξαιτίας της απαίτησης για διπλή σειρά υποστυλωμάτων εκατέρωθεν του χώρου κίνησης (ξεχωριστά μεταλλικά υποστυλώματα μπροστά από τα κατακόρυφα στοιχεία του οπλισμένου σκυροδέματος), που θεωρήθηκε ότι θα “βάραινε” αισθητικά το αποτέλεσμα.

Τέλος, λόγω του μεγάλου βάθους του μπαζώματος, οι τοίχοι αντιστήριξης και τα περιμετρικά τοιχεία των κλειστών χώρων του επιπέδου 01 επενδύονται εξωτερικά με μία ζώνη (60εκ.) που αποτελείται από σειρά φρεατοπασσάλων και μια κατακόρυφη οπλισμένη επιφάνεια εκτοξευόμενου σκυροδέματος.

**ΔΙΑΡΑΜΜΑΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ:
ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ & ΣΗΜΕΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ**

A. Κύρια είσοδος στο συγκρότημα, κεντρικός υπαίθριος χώρος, B. Δευτερεύουσα είσοδος, στο κάτω επίπεδο, Γ. "Κατέβασμα" στο κάτω επίπεδο, Δ. Περίπατος στον κήπο - ανέβασμα στο πάνω επίπεδο. 01. Είσοδος στο πολιτικό τμήμα, κεντρική γραμματεία του δημαρχείου, 02. Είσοδος στο τμήμα εξυπηρέτησης πολιτών, 03. Είσοδος στο πολιτιστικό τμήμα (κάτω επίπεδο), 04. Βόρεια είσοδος στο τμήμα των υπηρεσιών - αίθριο τρία (κάτω επίπεδο), 05. Κύρια είσοδος στο τμήμα των υπηρεσιών, - αίθριο δύο (κάτω επίπεδο), 06. Ανατολική είσοδος στο τμήμα των υπηρεσιών - αίθριο ένα (κάτω επίπεδο), 07. Δευτερεύουσα είσοδος στο τμήμα πολεοδομίας, πρόσβαση από την αυλή (κάτω επίπεδο), 08. Έξοδος από πολιτικό τμήμα/ χώρο έκθεσης προς τη μικρή αυλή του πάνω επιπέδου, 09. Μικρή είσοδος στο συγκρότημα από τον πλάγιο δρόμο (πάνω επίπεδο).

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ
ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΕΥΩΝ ΠΥΡΗΝΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ
(εσωτερική επικοινωνία πολιτικού τμήματος - συμβουλίου)

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΠΥΡΗΝΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ
(επικοινωνία κεντρικής εισόδου με αίθουσα συμβουλίου)

ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟΣ & ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΕΠΙΠΕΔΟ_03

ΕΠΙΠΕΔΟ_02

ΕΠΙΠΕΔΟ_01

ΣΤΟΑ

ΑΙΘΡΙΟ ΤΡΙΑ

ΕΞΩΣΤΗΣ

ΕΚΘΕΣΗ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΠΥΡΗΝΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ
(επικοινωνία κεντρικής εισόδου με πολιτιστικό τμήμα)

ΔΕΥΤΕΡΕΥΩΝ ΠΥΡΗΝΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ
(εσωτερική επικοινωνία τμήματος υπηρεσιών)

ΑΙΘΡΙΟ ΤΡΙΑ

ΑΙΘΡΙΟ ΔΥΟ

ΑΙΘΡΙΟ ΕΝΑ

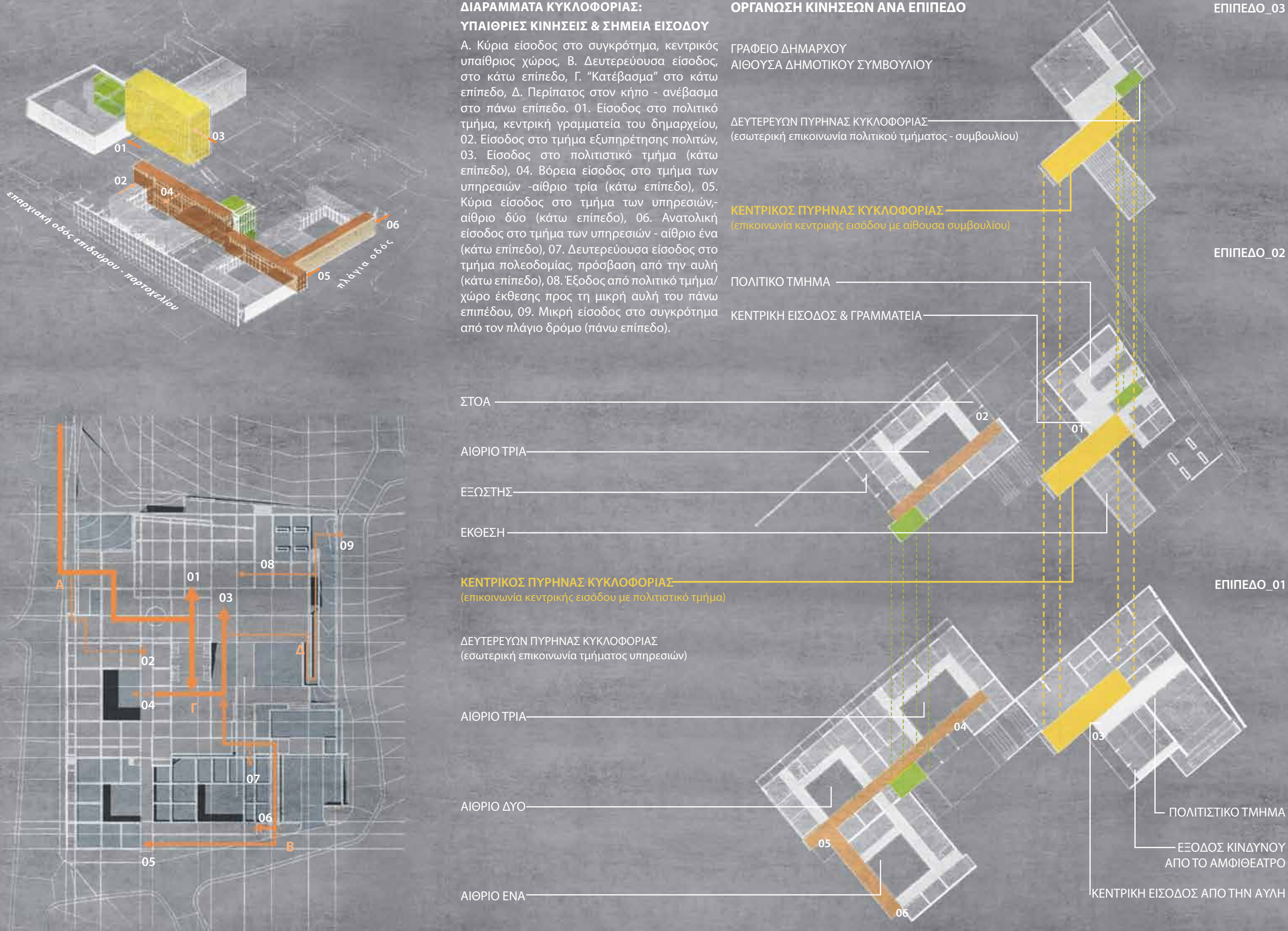
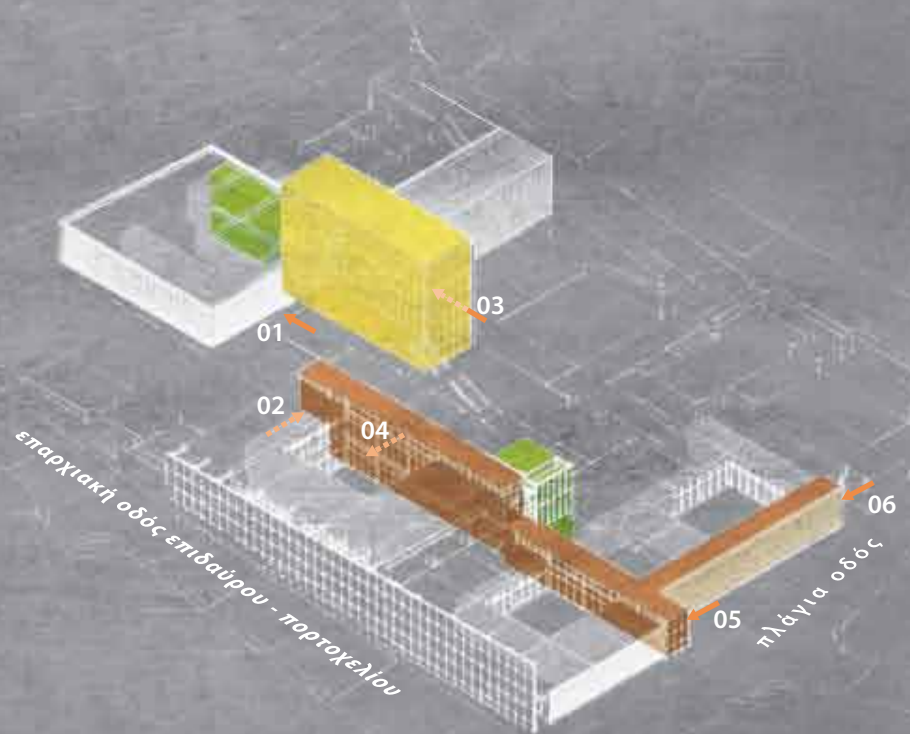
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

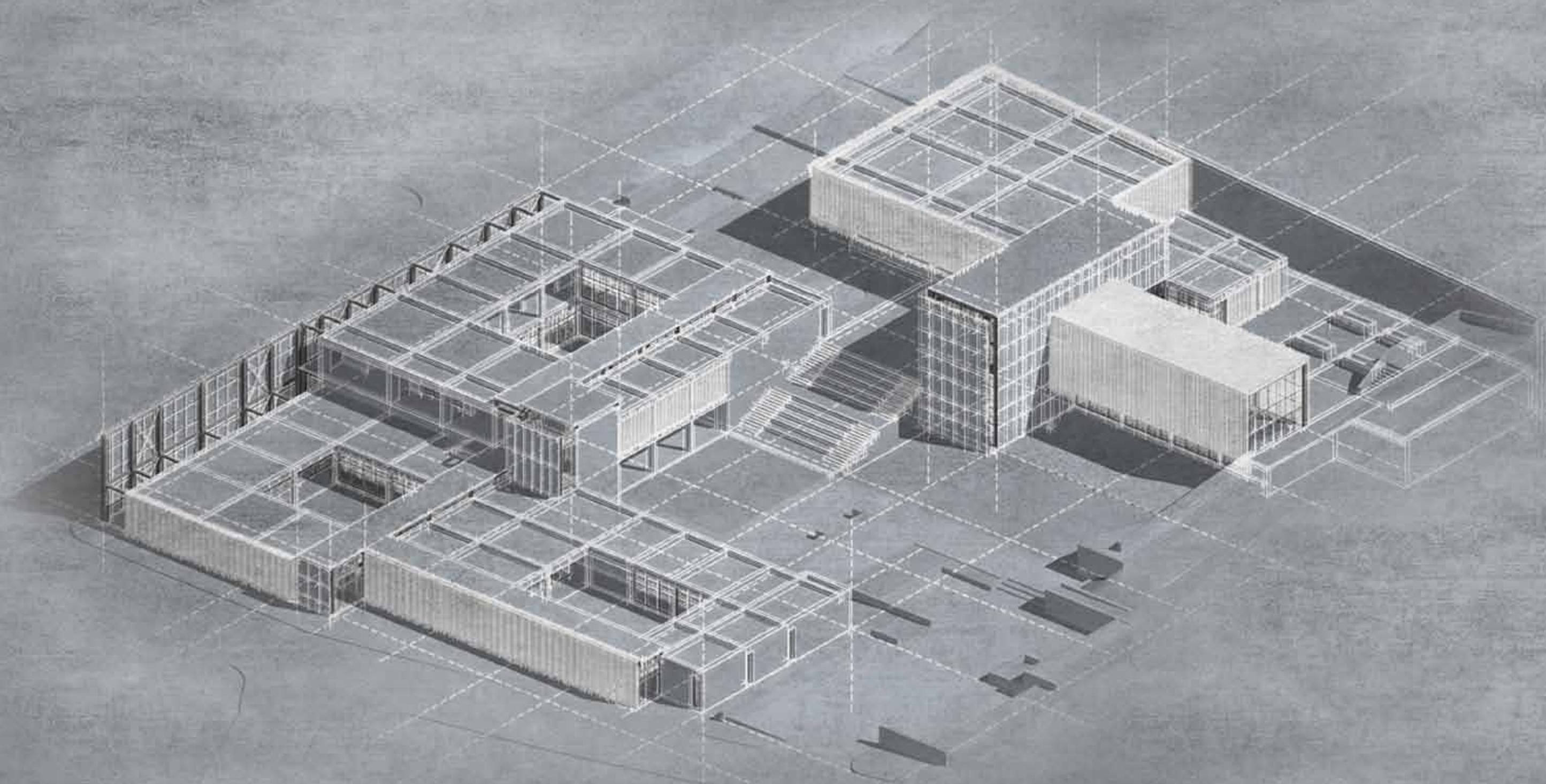
ΕΞΟΔΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
ΑΠΟ ΤΟ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΛΗ

επαρχιακή οδός επιδαύρου - πορτοχελίου

πλάγια οδός

Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΑΙΘΡΙΟ τρία

ΠΑΝΩ ΣΤΑΘΜΗ. Πρόσβαση από τη δημόσια πλατεία που ανοίγεται προς την κύρια οδό, μέσω ανοιχτής στοάς (04). Το επίπεδο αυτό περιλαμβάνει όλες τις υπηρεσίες που σχετίζονται με εξυπηρέτηση κοινού (ΚΕΠ, ληξιαρχείο, κτλ). Αντίθετα με τις άλλες ενότητες υπηρεσιών, που είναι σαφώς εσωστρεφείς με κέντρο τα αντίστοιχα αίθρια, η ενότητα αυτή ανοίγεται προς τον υπαίθριο δημόσιο χώρο. Η πρόσβαση από τον υπαίθριο στον κλειστό χώρο υποδοχής των γραφείων γίνεται σταδιακά μέσω της στοάς, η οποία ταυτόχρονα υποδηλώνει την είσοδο και το δημόσιο χαρακτήρα της ενότητας. ΚΑΤΩ ΣΤΑΘΜΗ. Γύρω από το αίθριο 3 στο επίπεδο της αυλής αναπτύσσονται χώροι που φιλοξενούν νομικά πρόσωπα του Δήμου, γραφεία συντονισμού εθελοντικών και πολιτιστικών δράσεων, καθώς και άλλες υπηρεσίες που δεν εξυπηρετούν άμεσα το κοινό. Χαρακτηριστικό του αιθρίου τρία είναι η χειρονομία “ανοίγματος” προς τη μεγάλη αυλή του συγκροτήματος (03), με δυνατότητα δημιουργίας μιας δεύτερης, περισσότερο “ιδιωτικής”, αυλής, που λειτουργεί ταυτόχρονα με την πρώτη.

ΑΙΘΡΙΟ δύο

Το λιγότερο δημόσιο από τα τρία αίθρια των υπηρεσιών. Άμεσα προσβάσιμο με ανεξάρτητη είσοδο από τον πλάγιο δρόμο (02). Εσωτερική επικοινωνία με τα άλλα αίθρια. Περιλαμβάνει “εσωτερικές” υπηρεσίες του Δήμου, με ελάχιστη απαίτηση για επαφή με το κοινό. Καθαρά εσωστρεφής δομή, η οποία όμως “σπάει” για να δημιουργήσει μια οπτική συνέχεια από το αίθριο προς τον εξωτερικό χώρο (νότια όψη).

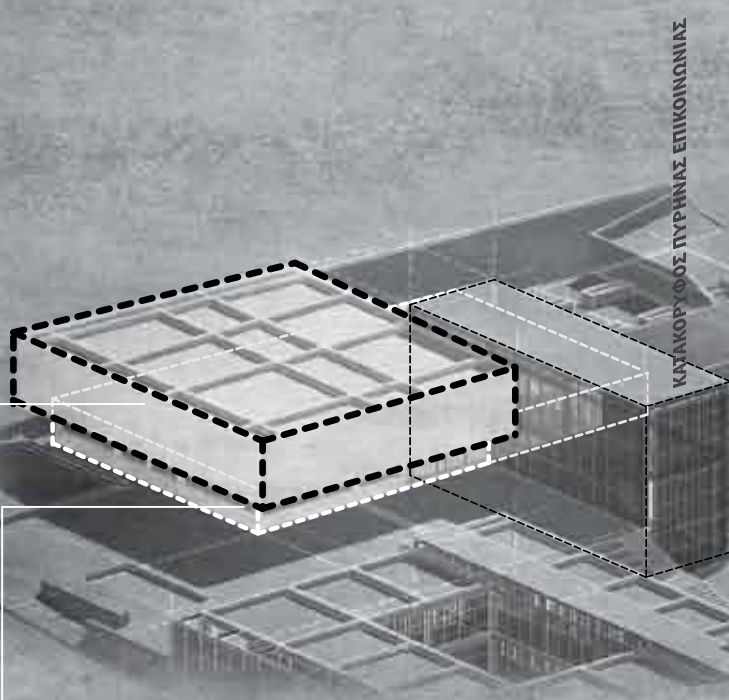
ΑΙΘΡΙΟ ένα

Περιλαμβάνει τις τεχνικές υπηρεσίες και το τμήμα πολεοδομίας του Δήμου. Άμεσα προσβάσιμο από το χώρο στάθμευσης και την πλάγια οδό (01). Ανάγκη για επαφή με περιορισμένο αριθμό επισκεπτών (πρόσβαση στο αρχείο της πολεοδομίας, κατάθεση μελετών).

Β. ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΠΑΝΩ ΣΤΑΘΜΗ

Περιλαμβάνει την αίθουσα του δημοτικού συμβουλίου και το γραφείο του δημάρχου. Πρόσβαση από τον κατακόρυφο πυρήνα κινήσεων και εσωτερική επικοινωνία με τις υπηρεσίες υποστήριξης πολιτικών προσώπων (κάτω στάθμη).

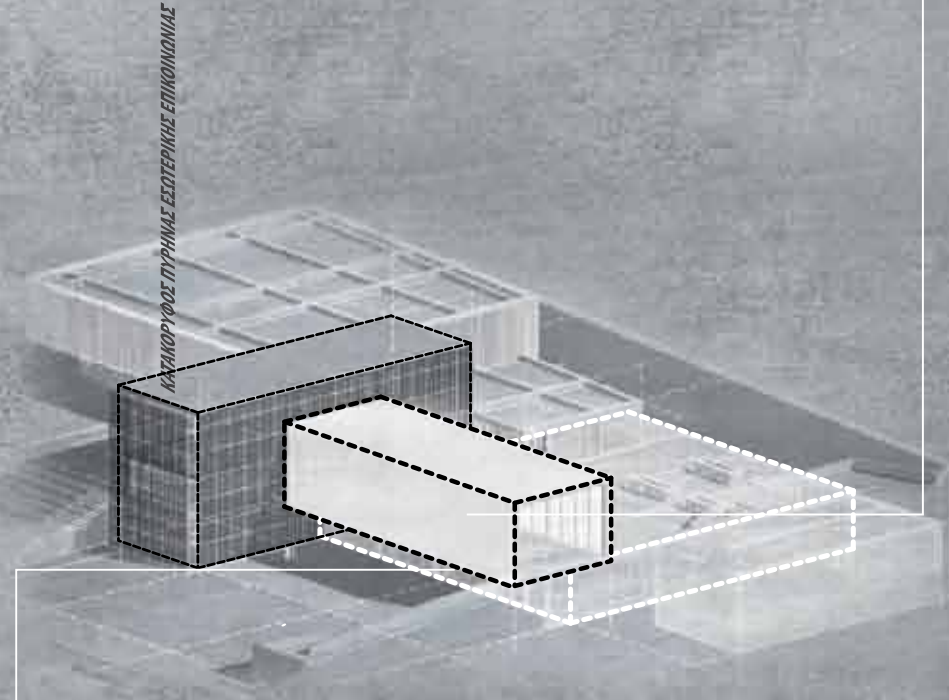
ΚΑΤΩ ΣΤΑΘΜΗ

Βασική είσοδος του συγκροτήματος και κεντρική γραμματεία. Η πρόσβαση γίνεται από το δημόσιο υπαίθριο χώρο (πλατεία) που ανοίγεται προς τον κεντρικό δρόμο. Οι κινήσεις διαχέονται μέσω του κατακόρυφου πυρήνα επικοινωνίας στα διάφορα επίπεδα του κτιρίου. Περιλαμβάνει υπηρεσίες υποστήριξης των πολιτικών προσώπων και γραφεία αιρετών.

Γ. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΧΩΡΟΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η πρόσβαση γίνεται μέσω της γενικής γραμματείας στο επίπεδο της δημόσιας πλατείας. Χαρακτηρίζεται από διαφάνεια και διαμπερότητα, που επιτρέπει τη θέαση προς τα έξω και μεταφέρει την αίσθηση του εξωτερικού περιβάλλοντος στο εσωτερικό του κτιρίου.

ΚΑΤΩ ΣΤΑΘΜΗ

Πολιτιστικός χώρος. Περιλαμβάνει αμφιθέατρο και καφέ που ανοίγεται προς τη μεγάλη αυλή του συγκροτήματος. Η σύνδεση με το πάνω επίπεδο γίνεται μέσω του κατακόρυφου πυρήνα επικοινωνίας.

ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΤΟ ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ

Το νέο (διοικητικό/πολιτικό/πολιτιστικό) κέντρο του Δήμου Ερμιονίδας. Μετά την ενοποίηση των Δήμων Ερμιόνης και Κρανιδίου που εφαρμόστηκε σύμφωνα με το νόμο Καλλικράτη, το Δημαρχείο, ως “κέντρο επιχειρήσεων” του νέου Δήμου, καλείται να εξυπηρετήσει μια ευρύτερη γεωγραφικά και διοικητικά περιοχή, αναβαθμίζοντας παράλληλα το ρόλο της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης. Το νέο κτίριο συγκεντρώνει το σύνολο των διοικητικών δομών και υπηρεσιών του Δήμου, οι οποίες μέχρι τώρα στεγάζονταν σε διαφορετικά κτίρια, στη ευρύτερη περιοχή του Κρανιδίου. Το νέο Δημαρχείο σχεδιάστηκε με στόχο να στεγάσει και ένα πλήθος πολιτιστικών και άλλων δράσεων, για τις οποίες δεν υπήρχαν μέχρι τώρα κατάλληλοι χώροι. Η έλλειψη πολιτιστικών υποδομών είναι συχνό φαινόμενο σε μη αστικές περιοχές και επαρχιακές κωμοπόλεις. Ένα κτίριο Δημαρχείου μπορεί να προσλάβει επιπροσθέτως και αυτόν το ρόλο. Έτσι, μέσα από μια συμπύκνωση χρήσεων και δράσεων προκύπτει ένας νέος τύπος κτιρίου, με πολλαπλές λειτουργικές δυνατότητες, μια ανοιχτή και ευέλικτη δομή, που ξεφεύγει από τον διαχρονικό τύπο του κτιρίου-Δημαρχείου (κτίριο εξουσίας-κτίριο σύμβολο).

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Οι λειτουργικές απαιτήσεις ενός σύγχρονου κτιρίου Δημαρχείου - διοικητικού κέντρου - κέντρου υπηρεσιών, σε συνδυασμό με το ρόλο που καλείται να αναλάβει το νέο κτίριο ως υποδοχέας πολιτιστικών δράσεων δικαιολογούν το διευρυμένο κτιριολογικό πρόγραμμα, δημιουργούν όμως ένα ετερόκλητο σύνολο. Στο νέο κτίριο οι διάφορες διοικητικές δομές του Δήμου καλούνται να “συστεγαστούν” με πολιτιστικούς χώρους ανοιχτούς προς το κοινό, τα γραφεία εξυπηρέτησης των πολιτών συνυπάρχουν με εθελοντικές δράσεις και πολιτικές διεργασίες. Το συγκρότημα καλείται να οργανώσει όλα τα παραπάνω, έτσι ώστε η μία λειτουργία να μην εμποδίζεται από την άλλη και τα διάφορα τμήματα να μπορούν να λειτουργούν ανεξάρτητα διαφορετικές ημέρες και ώρες, χωρίς να προκαλείται διάσπαση του συνόλου. Για το λόγο αυτό, οι διάφορες χρήσεις οργανώνονται κάτω από τρεις τίτλους : Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Β. ΠΟΛΙΤΙΚΗ Γ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ. Χαρακτηριστικό της λύσης που επιλέχθηκε είναι ένα “άπλωμα” του κτιρίου σε έκταση, σε μια προσπάθεια ταπείνωσης της κλίμακας και ένταξης στο περιβάλλον, και η “διαπλοκή” των όγκων και των τμημάτων, ώστε να εξυπηρετούν τις πολλαπλές δυνατότητες χρήσεις και συνδυασμού λειτουργιών που απαιτούνται. Παρακάτω βλέπουμε τρία τέτοια παραδείγματα χρήσης: 1. καθημερινές, ωράριο λειτουργίας υπηρεσιών, 2. συνεδρίαση δημοτικού συμβουλίου (καθημερινές, βράδυ) 3. Λειτουργία του πολιτιστικού τμήματος εκτός ωραρίου υπηρεσιών. Τα δύο τελευταία σενάρια λειτουργίας αποτυπώνονται και στα προοπτικά της προηγούμενης σελίδας. Αριστερά: συνεδρίαση δημοτικού συμβουλίου, δεξιά: λειτουργία πολιτιστικού τμήματος.

Αναλυτικά, οι τρεις λειτουργικές ενότητες οργανώνονται ως εξής:

Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, Β. ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ, Γ. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Α. ΤΜΗΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.

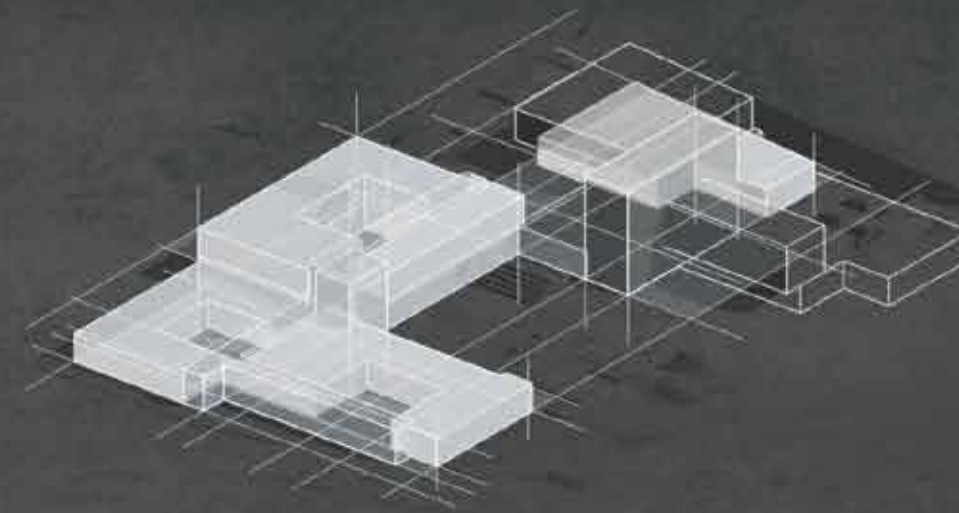
Συγκεντρώνει όλες τις υπηρεσίες του Δήμου (όπως προβλέπονται από τον εσωτερικό κανονισμό), καθώς και νομικά πρόσωπα, χώρους εξυπηρέτησης του κοινού και κάθε βοηθητική χρήση, απαραίτητη για τη λειτουργία των παραπάνω. Χαρακτηριστικά είναι η εσωστρέφεια, βασική οργανωτική δομή το αίθριο με περιμετρική κίνηση. Υπάρχουν τρία τέτοια αίθρια, με χώρους άμεσα προσβάσιμους από το χώρο στάθμευσης και τη μεγάλη αυλή στη χαμηλότερη στάθμη του κτιρίου. Στο επίπεδο αυτό οι υπηρεσίες οργανώνονται σε λογικές ενότητες και τοποθετούνται γύρω από τα αντίστοιχα αίθρια με βάση την ανάγκη προσβασιμότητας από το κοινό, συγγένειας των υπηρεσιών και αναγκών σε βοηθητικούς χώρους (πχ. Αρχεία). Οι πιο “δημόσιες” υπηρεσίες είναι αυτές του αιθρίου 1, δίπλα από το χώρο στάθμευσης, δηλ οι τεχνικές υπηρεσίες/υπηρ. Πολεοδομίας. Το αίθριο 2 περιλαμβάνει τις λιγότερο δημόσιες ή “εσωτερικές” υπηρεσίες (οικονομική υπηρεσία κτλ). Το αίθριο 3, που στεγάζει νομικά πρόσωπα, επιτελικές υπηρεσίες (γενικό αρχείο) και χώρους συντονισμού δράσεων (εθελοντική βάση), ανοίγεται προς την μεγάλη αυλή της πρώτης στάθμης και τη μεγάλη μνημειακή κλίμακα που τη συνδέει με τη δημόσια πλατεία του δεύτερου επιπέδου. Έχει επίσης άμεση εσωτερική επικοινωνία με χώρους εξυπηρέτησης του κοινού κ άλλες υπηρεσίες που βρίσκονται γύρω από το αίθριο 3 στη δεύτερη στάθμη, προσβάσιμα από τον κύριο δρόμο και την κεντρική δημόσια πλατεία που ανοίγεται σε αυτόν.

Β. ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ.

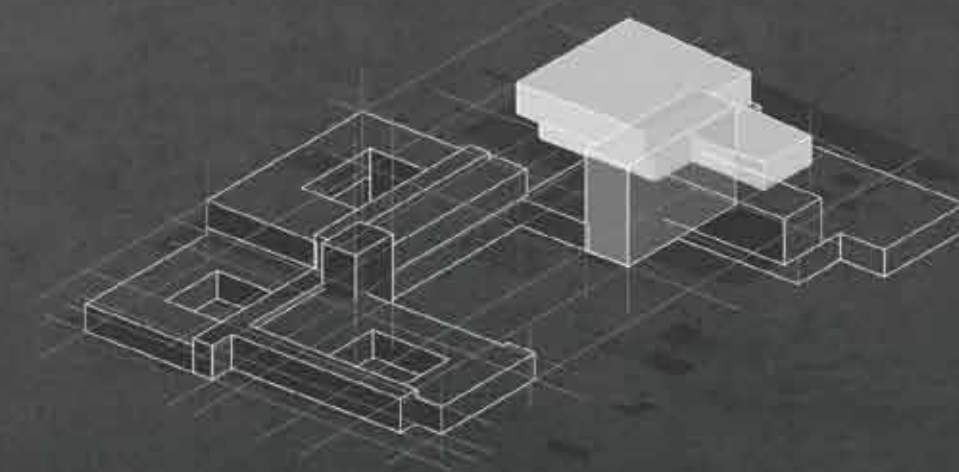
Κεντρικό σημείο εισόδου στο συγκρότημα-γενική γραμματεία-πρόσβαση στον κεντρικό κόμβο (κατακόρυφος πυρήνας) που διαχέει τις κινήσεις στα διάφορα μέρη του κτιρίου. Περιλαμβάνει δύο τμήματα, σε διαφορετικά επίπεδα. Το πρώτο επίπεδο, προσβάσιμο από τη δημόσια πλατεία (στάθμη_02) περιλαμβάνει γραφεία αιρετών προσώπων καθώς και όλες τις υπηρεσίες υποστήριξης. Στο δεύτερο επίπεδο, στον “κύβο που αιωρείται” (συμβολικά η θέση ισχύος), βρίσκεται η αίθουσα του δημοτικού συμβουλίου και το γραφείο του δημάρχου. Η είσοδος σε αυτό το επίπεδο γίνεται επίσημα από τον κόμβο κινήσεων, προβλέπεται όμως και άμεση εσωτερική επικοινωνία με τις υπηρεσίες υποστήριξης του πρώτου επιπέδου.

Γ. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ.

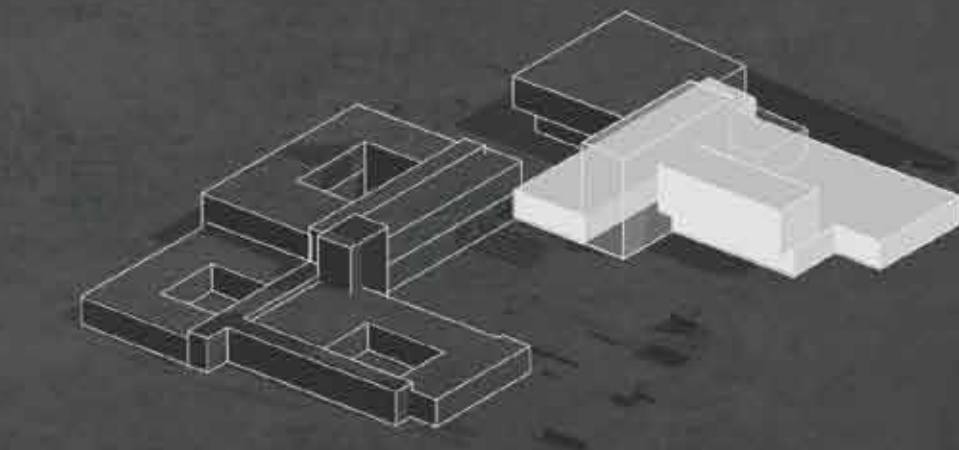
Οργανώνεται σε δύο επίπεδα. Εκθεσιακός χώρος με πρόσβαση από το Επίπεδο_02 μέσω της κεντρικής γραμματείας, με μόνιμες εκθέσεις για την ιστορία και τον πολιτισμό της περιοχής (πρωτογενές υλικό), αλλά και περιοδικές εκθέσεις. Στόχος: παρουσίαση των δυνατοτήτων της περιοχής σε πολίτες και επισκέπτες. Στο κάτω επίπεδο τοποθετείται μεγάλο αμφιθέατρο κατάλληλο για παραστάσεις, ομιλίες, κ άλλες εκδηλώσεις, με καφέ και χώρους υπαίθριας εκτόνωσης. Κατάλληλοι για εκδηλώσεις είναι και πολλοί από τους υπαίθριους χώρους του συγκροτήματος (μπορούν να εξυπηρετήσουν διάφορα είδη εκδηλώσεων, όγκο κοινού). Η πρόσβαση στο χώρο αυτό γίνεται είτε υπαίθρια μέσω της αυλής είτε με ένα μνημειακό “κατέβασμα” μέσα στον κατακόρυφο πυρήνα κινήσεων.

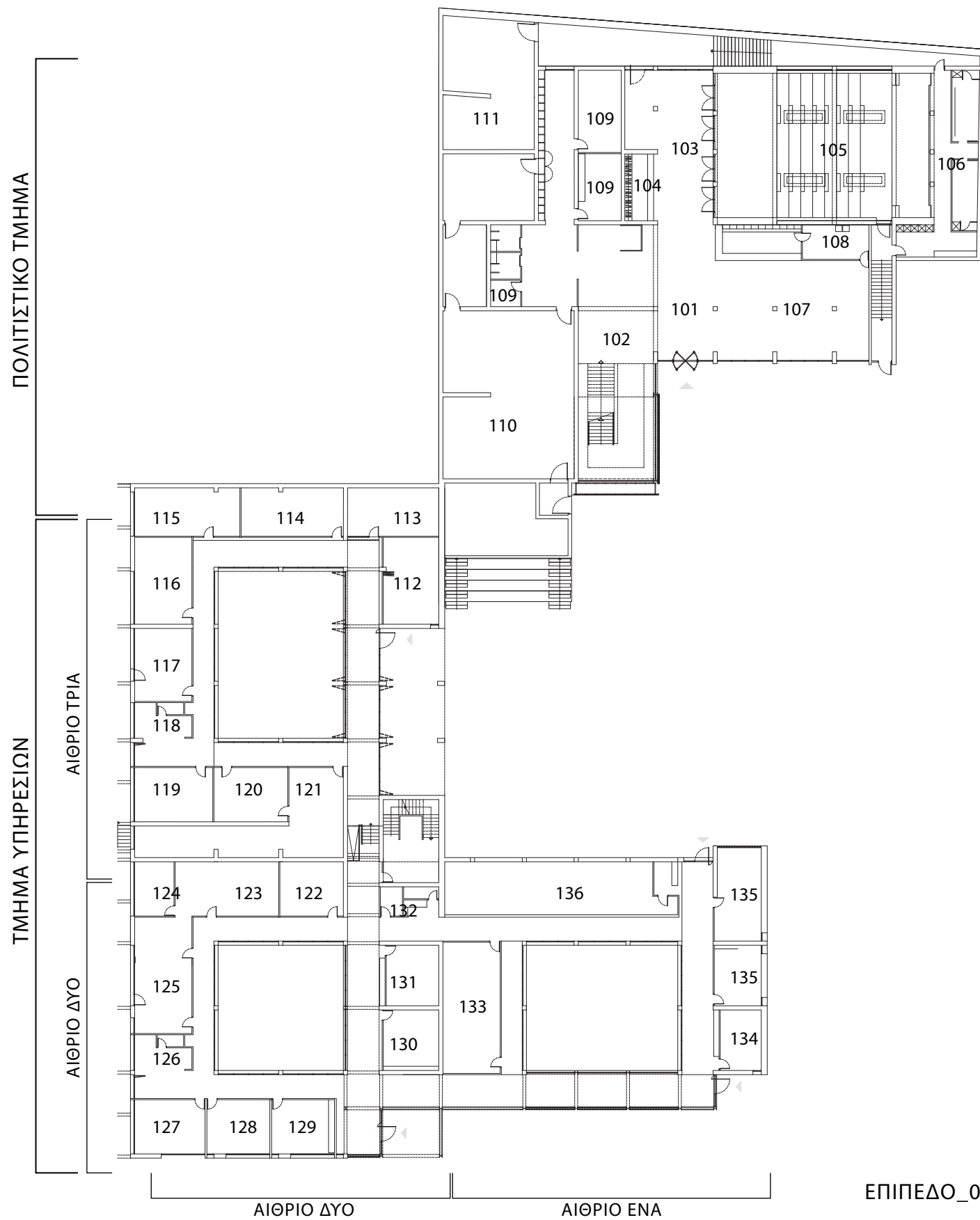
1. Καθημερινές - ωράριο λειτουργίας υπηρεσιών

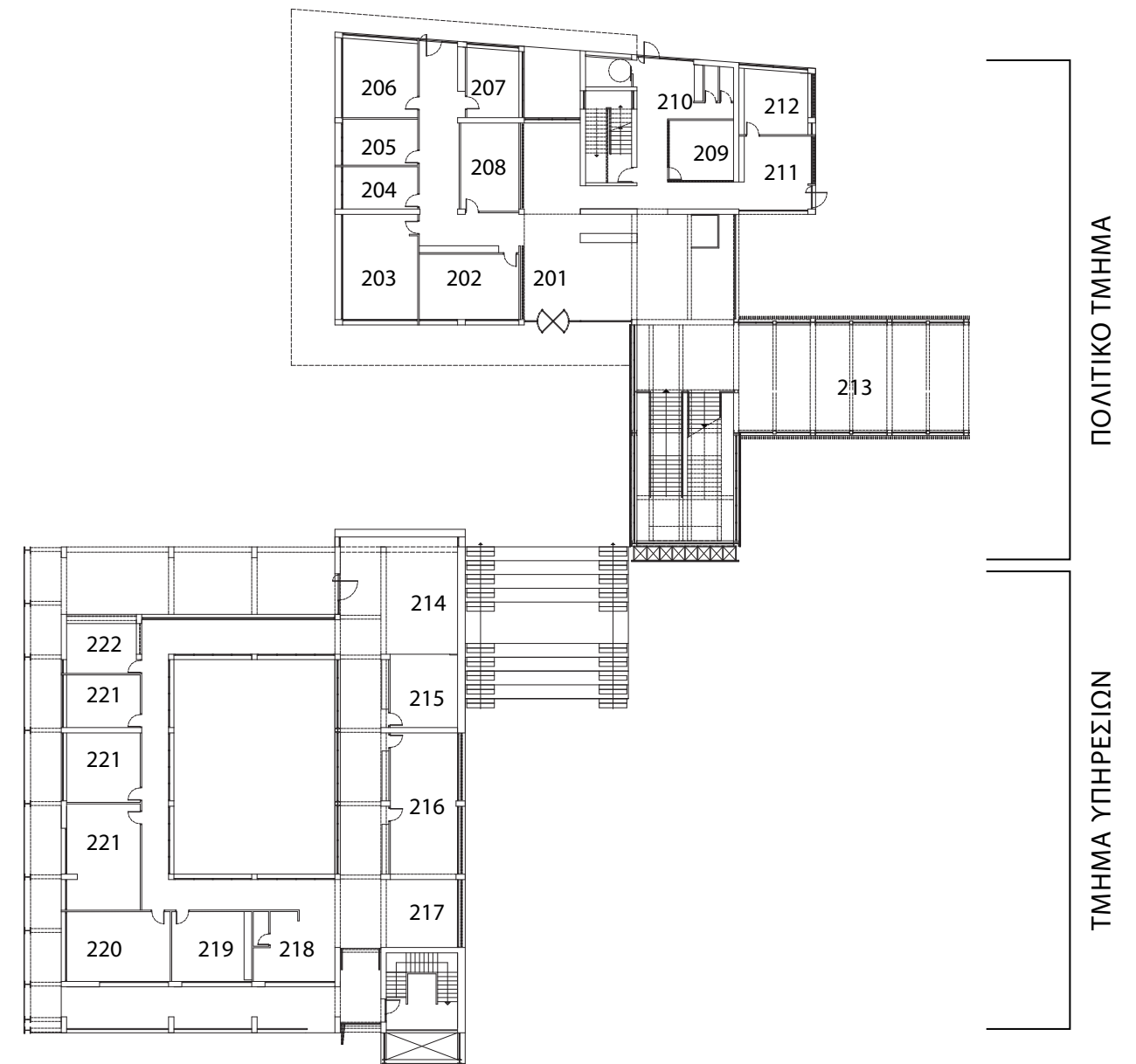
2. Δημοτικό συμβούλιο (εκτός ωραρίου λειτουργίας υπηρεσιών)

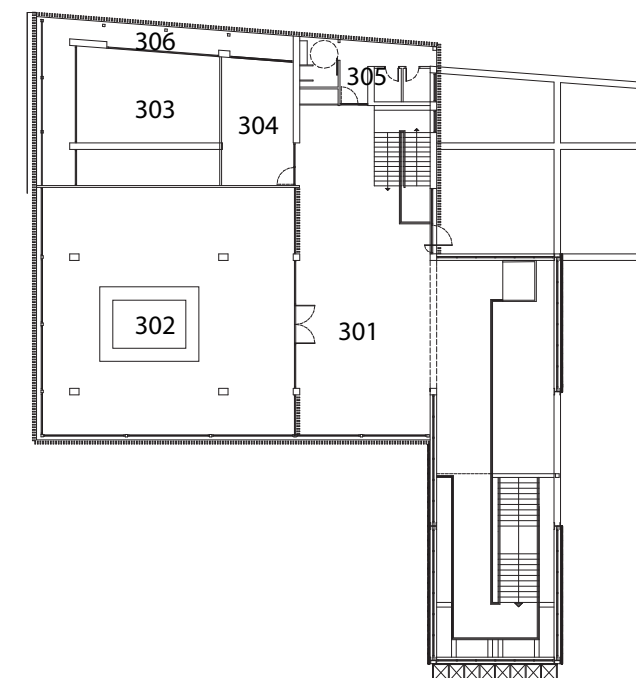
3. Πολιτιστικές εκδηλώσεις (εκτός ωραρίου λειτουργίας υπηρεσιών)

ΕΠΙΠΕΔΟ_01

ΕΠΙΠΕΔΟ_02

ΕΠΙΠΕΔΟ_03

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΧΡΗΣΕΩΝ: ΤΟ ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το κτιριολογικό πρόγραμμα για το νέο Δημαρχείο βασίζεται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου, όπως αυτός ορίστηκε με την απόφαση 6/2011 του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ερμιονίδας. Στο έγγραφο αυτό καταγράφονται η δομή και οι ανάγκες των διαφόρων υπηρεσιών, νομικών προσώπων και λοιπών οργάνων του Δήμου Ερμιονίδας. Οι υπηρεσίες οργανώνονται, σύμφωνα με τα δεδομένα του εσωτερικού κανονισμού, σε τέσσερις βασικές ενότητες, που αναπτύσσονται περιμετρικά τριών αιθρίων. Το κτιριολογικό πρόγραμμα συμπληρώνεται με κάποιες επιπλέον λειτουργίες (χώρος έκθεσης, αμφιθέατρο, καφέ). Η συνολική επιφάνεια των κλειστών χώρων του συγκροτήματος είναι 4824, 25 τ.μ.

ΕΠΙΠΕΔΟ_01		
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΧΩΡΟΥ	m²
101	Χώρος εισόδου	53,44
102	Κεντρικό Κλιμακοστάσιο	136,27
103	Φουαγιέ	79,14
104	Γκαρνταρόμπα	15,38
105	Αμφιθέατρο	227,73
106	Παρασκήνια	66,43
107	Καφέ	131,03
108	Παρασκευαστήριο	17,03
109	WC (6 ανδρών, 6 γυναικών, 2 ΑΜΕΑ)	63,34
110	Αποθήκη	181,24
111	Μηχανοστάσιο	130,60
	ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΧΩΡΟΙ	1101,63
	ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ	195,34
	ΣΥΝΟΛΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	1296,97

ΤΜΗΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΧΩΡΟΥ	m²
112	Γραφείο Συντονισμού εθελοντικών δράσεων	33,87
113	Αποθήκη	31,76
114	Γραφείο συντονισμού πολιτιστικών δράσεων	37,43
115	Νομικό πρόσωπο κοινωνικής πρόνοιας, αλληλεγγύης, πολιτισμού & παιδείας	35,78
116	Δημοτική κοινωφελής επιχείρηση αθλητισμού & περιβάλλοντος	34,96
117	Σχολικές επιτροπές	29,38
118	Χώρος διαλείμματος, WC	14,59
119	Γραφείο τεχνικής οργάνωσης, πληροφορικής & επικοινωνιών	29,78
120	Γραφείο προγραμματισμού, ανάπτυξης & οργάνωσης	28,15
121	Γενικό αρχείο	68,73
122	Τμήμα ανθρώπινου δυναμικού	25,37
123	προμηθειών	39,47
124	Προϊστάμενος οικονομικών υπηρεσιών	15,02
125	Τμήμα εσόδων, περιουσίας & ταμείου	46,82
126	Χώρος διαλείμματος, WC	14,68

127	Γραφείο κοινωνικής πολιτικής	23,88
128	Γραφείο δημόσιας υγείας	23,00
129	Γραφείο παιδείας & πολιτισμού	26,16
130	Γραφείο αγροτικής παραγωγής -γραφείο αδειοδοτήσεων & εμπορίου	23,60
131	Γραφείο τουρισμού & απασχόλησης	23,43
132	Χώρος διαλείμματος, WC	12,50
133	Διεύθυνση τεχνικών υπηρεσιών	51,29
134	Τμήμα περιβάλλοντος & πολιτικής προστασίας - Τμήμα καθαριότητας	17,45
135	Τμήμα πολεοδομίας	49,77
136	Αρχείο πολεοδομίας	80,99
	ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΧΩΡΟΙ	736,87
	ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ	749,54
	ΣΥΝΟΛΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	1567,40

ΕΠΙΠΕΔΟ_02		
ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΧΩΡΟΥ	m²
201	Υποδοχή & Κεντρική Γραμματεία	52,29
202	Γραφείο Επικοινωνίας & Δημοσίων Σχέσεων	27,73
203	Νομική Υπηρεσία	33,65
204	Γραφείο Αντιδημάρχου	13,50
205	Γραφείο Γ.Γ. Δημοτικού Συμβουλίου	14,62
206	Ειδικοί Συνεργάτες	24,55
207	Ειδικοί Συνεργάτες	15,08
208	Υποστήριξη Πολιτικών Προσώπων	21,89
209	Χώρος Συνεδριάσεων	16,44
210	Χώρος διαλείμματος, WC	28,83
211	Χώρος αναμονής, καθιστικό	22,42
212	Γραφείο Διεκπεραίωσης Υποθέσεων	18,80
	ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΧΩΡΟΙ	271,00
	ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ	320,51
	ΣΥΝΟΛΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	610,31

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΧΩΡΟΥ	m²
213	Χώρος Έκθεσης	151,33

ΤΜΗΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΧΩΡΟΥ	m²
214	Χώρος αναμονής και υποδοχής κοινού	58,52
215	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)	21,05
216	Δ.Ε.Υ.Α.Ε.Ρ.	40,34
217	Χώρος αναμονής, καθιστικό	22,12
218	Χώρος διαλείμματος, WC	24,29
219	Ληξιαρχείο Αλλοδαπών	23,80
220	Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης	30,76
221	Δυνατότητα επέκτασης χρήσεων	73,66
223	Κυλικείο	17,52
	ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΧΩΡΟΙ	312,06
	ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ	265,27
	ΣΥΝΟΛΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	577,33

ΕΠΙΠΕΔΟ_03		
ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΧΩΡΟΥ	m²
301	καθιστικό	104,51
302	Αίθουσα δημοτικού συμβουλίου	179,66
303	Γραφείο δημάρχου	37,71
304	Χώρος αναμονής, γραμματέας δημάρχου	25,86
305	WC (1 ανδρών, 1 γυναικών, 1 ΑΜΕΑ)	23,33
306	Ανοιχτός εξώστης	31,15
	ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΧΩΡΟΙ	402,22
	ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ	219,89
	ΣΥΝΟΛΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	621,61

ΕΠΙΠΕΔΟ_01	2864,37
ΕΠΙΠΕΔΟ_02	1338,97
ΕΠΙΠΕΔΟ_03	621,61
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΚΤΙΡΙΟΥ	4824,95

ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ

ΩΨΟΤΜΗ_01/ ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100 (σμίκρυνση 50%)

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ // ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ. // ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ Κ.

ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ

ΩΨΟΤΜΗ_02/ ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100 (σμίκρυνση 50%)

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ // ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ. // ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ Κ.

ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ

ΩΦΟΤΟΜΗ_03/ ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100 (σμίκρυνση 50%)

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ // ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ. // ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ Κ.

ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ

ΩΦΟΤΟΜΗ_04/ ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100 (σμίκρυνση 50%)

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ // ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ. // ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ Κ.

ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ

ΟΨΟΤΟΜΗ_05/ ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100 (σμίκρυνση 50%)

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ // ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ. // ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ Κ.

ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ

ΟΨΟΤΟΜΗ_06/ ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100 (σμίκρυνση 50%)

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ // ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ. // ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ Κ.

ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ

ΟΨΟΤΟΜΗ_07/ ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100 (σμίκρυνση 50%)

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ // ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ. // ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ Κ.

ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ

ΟΨΟΤΟΜΗ_08/ ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100 (σμίκρυνση 50%)

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ // ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ. // ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ Κ.

ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ

ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ/ ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100 (σμίκρυνση 50%)

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ // ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ. // ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ Κ.

ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ

ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ/ ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100 (σμίκρυνση 50%)

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ // ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ. // ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ΚΑΡΑΔΗΜΑΣ Κ.

